

وساري نه چڏجو (ادل سومرو) موکلینڈز: عبداللطيف انصاري سکر

س.ا.س سٽي سکر. کام

وساري نه چڏجو

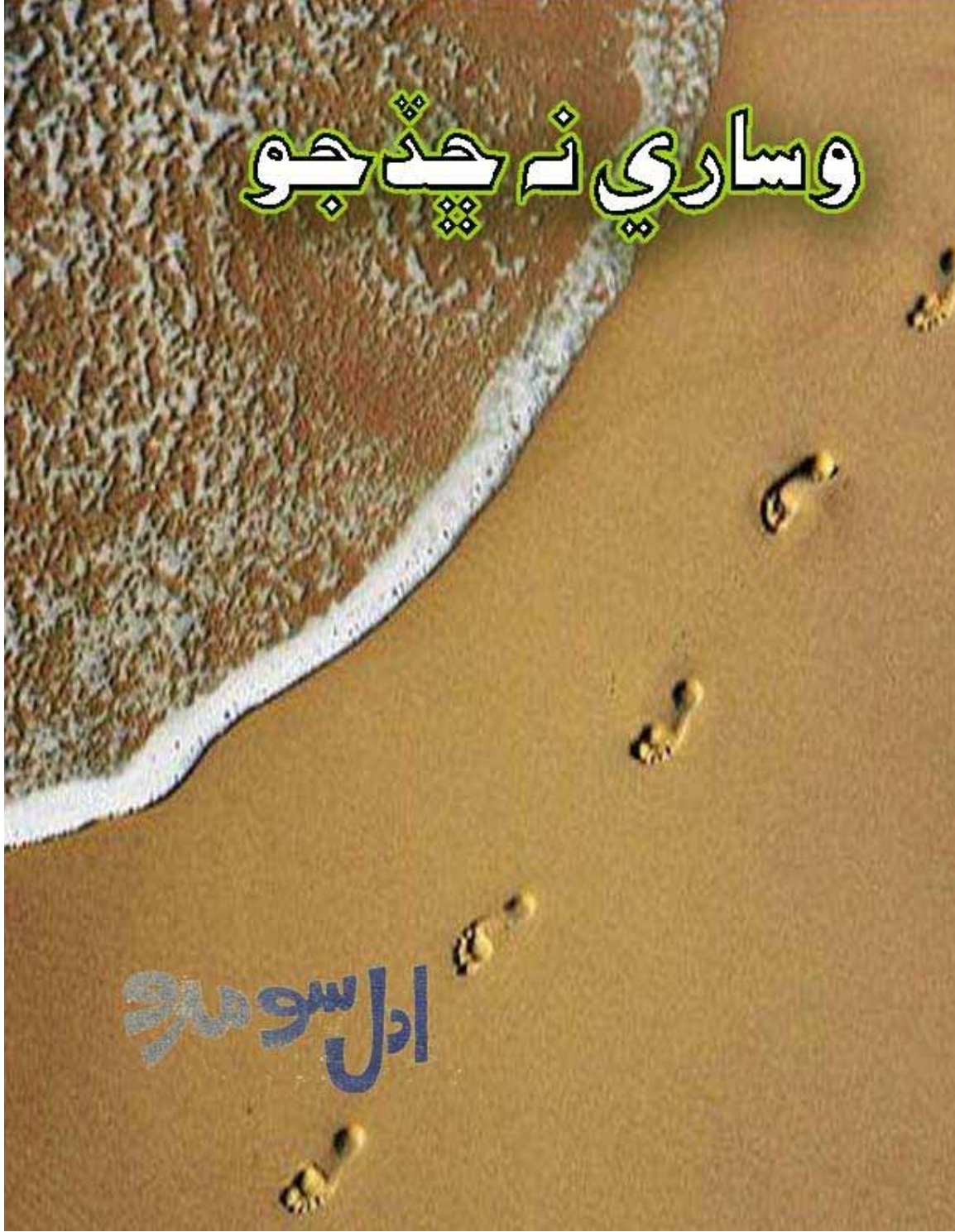
ڊجيٽل پبلشر

سنڌي ادبي سنگت شاخ سکر سٽي

(ڊجيٽل ڪتاب) پبلشر

E-MAIL: [abdullateefansari@yahoo.com](mailto:abdullateefansari@yahoo.com)  
[abdul.lateef\\_ansari@hotmail.com](mailto:abdul.lateef_ansari@hotmail.com)

وساړي نه چډجو (ادل سومرو) موکلیندږ: عبداللطيف انصاري سکر



**E-MAIL:** [abdullateefansari@yahoo.com](mailto:abdullateefansari@yahoo.com)  
[abdul.lateef\\_ansari@hotmail.com](mailto:abdul.lateef_ansari@hotmail.com)

## فهرست

\* پهريون پنو (تائيتل)

\* په لفظ

\* مهاگ (امر سنڌو)

\* دوها ۽ بيت

\* غزل

\* گيت

\* ترايل

\* نثري نظم

\* وايون

## ادل بابت ادیبین جا رایا

- \* شیخ ایاز
- \* تنویر عباسی
- \* امداد حسیني
- \* فهمیده ریاض
- \* تاج جوو
- \* پویون پنو

## بہ لفظ

محترم دوستو.....!

اسان کي اهو ٻڌائيندي تمام گهڻي خوشي محسوس ٿي رهي آهي ته اداري سنڌي ادبي سنگت شاخ سکر سٽي پاران، سنڌ جي نامور ۽ سرموڙ شاعر محترم ادل سومري جي، ”منهنجا خواب“ سلسلي جو ٽيون ۽ آخري (هن وقت تائين) مجموعو ”وساري نه چڏجو“ اوهان مهربان پڙهندڙن جي برقي پردي جي آڏو پيش آهي. ادارو، سنڌي ادبي سنگت شاخ سکر سٽي اوهان سمورن دوستن جو بيحد شڪرگذار آهي جو اوهان اسان جي سمورن سلسلن کي بيحد پسند ڪيو.

اداري جي به اها هميشه کان خواهش رهي آهي ته اسين اوهان کي سٺي کان سٺو ادب پڙهايون. ان ڏس ۾ جيڪڏهن اوهان دوستن کي ڪا تجويز هجي ته ڏيڻ فرمائيندا.

اسان اميد ٿا ڪريون ته اوهان پنهنجي راءِ کي پاڻ تائين محدود نه ڪندا، ڇا ڪاڻ ته اوهان جي اها راءِ ئي اسان جي جياپي جو ڪارڻ آ. وڌيڪ بهتري آڻڻ لاءِ ضرور راءِ ڏيندا.

سات سلامت

مهرباني

اوهان جي مشوري جو منتظر

عبداللطيف انصاري

شمس آباد سکر سنڌ

فون: 0333.7146119

اي ميل: [abdullateefansari@yahoo.com](mailto:abdullateefansari@yahoo.com)



E-MAIL: [abdullateefansari@yahoo.com](mailto:abdullateefansari@yahoo.com)

[abdul.lateef\\_ansari@hotmail.com](mailto:abdul.lateef_ansari@hotmail.com)

## مهاڳ

”مون کي غير حقيقي کان حقيقي، تاريخي کان روشني، موت کان ابدیت ڏي وٺي هل.“ (اڻيشد)

600 کان 400 قبل مسيح اڻڄاتل/نامعلوم شاعرن/ مفڪرن پاران لکيل اڻيشد جي مٿين حوالي سان شاعريءَ جي مقصدیت واري محرڪ کي سمجھائڻ کان اڳ ضروري ٿيندو ته هندستاني فلسفي جي ابتدا ۾ لفظ/باب ”اڻيشد“ جو ڇيد ڪندو هلجي.

اڻ = ويجهو، نڌيڪ، قريب + ني = هيٺ + شد = ويهڻ  
فلسفي توڙي شعري ادبيات ۾ ان جو مفهوم ويجهو ٿي هيٺ ويهڻ، معنیٰ گروءَ جي قدم ۾ نؤزت سان ويهي وجود جي اساسي ماهيت بابت ڳالهه ٻولهه ڪرڻ آهي. هندستاني فلسفي ۾ اڻيشد ڀلي ته کڻي ”برهما“ (خالق) جي وجودي، ڪائناتي جوهر جي بحث تي مشتمل هجي، پر شعري روايات ۾ مٿين استعاري جو استعمال دراصل ان رستي ڏانهن نشاندهي آهي، جيڪو مشرقي شعري روايت کي معنیٰ بخشي ٿو. اڄ جڏهن معنویت ۽ مقصدیت کان جماليات تائين جا سڀئي ذڪر ۽ بحث پراڻا ٿي ادبي نصابيات توڙي مباحثن مان خارج ٿي چڪا آهن، اڄ جڏهن Post modernism جي ليبل سان سڃاڻپندڙ دور Deconstruction ني نظريي وسيلي رڳو ادب ئي نه پر ارسطو، هيگل کان وٺي مارڪسي فڪر تائين (جنهن جو بنياد ئي اساس جي ماهيت تي رکيل آهي) جي سموري فلسفي جي روايتي ورثي جي فڪري بنيادن جا تاجا پيٽا اڏيڻندو، فڪر جي بنيادي اصولن کي تهس نهس ڪندو، فڪر جي سموري تاريخي ارتقا کي تاراج ڪندو Mass

## وساري نه چڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

media ذريعي Popular Culture نو نئون فيشن ٿي اُڀريو آهي، تڏهن شعري روايت جي مقصديت کي معنيٰ بخشيندڙ ’اُنيشد‘ واري مٿئين

استعاري جي استعمال تي جنهن ۾ گروءَ جي قربت ۾ نوڙجي ان وات جي کوچ جو بيان هجي، جيڪا اگر جهلي موت ۽ فنا ڏانهن ويندڙ غير حقيقي ڏسائن کان بچائيندي، ابدیت جي روشن رستي ڏانهن وٺي هلڻ جي وٽ ٿئي. ممڪن آهي ته شاعريءَ کي ان وٽ سان ڏسڻ واري منهنجي نگاهه ۽ پرکڻ واري پرچار تي اڇوڪو پڙهندڙ ناگواریت محسوس ڪري، پر منهنجي نظر ۾ ان سڄي بيان جو ذڪر ان ڪري به ضروري آهي ته شعري جوڙجڪ سان شاعر جو شعوري ۽ جمالياتي ڳانڍاپو ۽ ان جو سماجي ادراڪ ئي شاعريءَ جي ڪارج جا معيار مقرر ڪري ٿو. گهڻو ئي ملهائڻو ۽ لاپائتو پر عالمي ادب ۾ پرک وارو اهو ڳرو پئمانو يا Frame of Analysis کڻي ادل سومري جي فني ڳتڪي جي ماپ تور ڪري، ويڻڪ ڪري چيڏ ڪرڻ وارو اهو ڏکيو ڪم سنڌي نقاد ڏس Pass ڪندي، ادل سومري جي شاعريءَ جيڪا سماج جي نقاد طور نه پر گروءَ جي پيرن ۾ نئوڙت سان ويٺل، دل ديش جي ترجمان طور سامهون آئي آهي، ان شاعري ۾ گهاڙيٽن، غزل جي گهاڙيٽي ۾ ماترائن جي جاگرافي، وائيءَ جي ورد ۾ فني باريڪ بينين تي جاگرافيائي حدن جا اثر جانچڻ وارو، وقت ۽ محنت طلب پوهيو ڪير به ڪري پر مون لاءِ ممڪن ناهي.

دل جي ويران دنيا ۾ آباد سوين بستيون، سندن ڏوڙ ڏوڙ مٽيءَ ۾ پيوت ٿيل هزارين پيچرا ۽ انهن پيچرن تي روان دوان زندگين جا ڪروڙين قافلا، جنهن ۾ راهزن ۽ رهبر به گڏ، ته کات هڻي من اندر جو سُڪ چيڻ چوري ڪندڙ چور چڪا ۽ دل ٽيندڙ ٿيڙا به شامل، جن کي ڏسي ۽ پرکي ته ڪابه اک سگهي ٿي، پر دل جي انهن مامرن تي اڪيلائپ ۾ روئي به ڄاڻي، سا فقط شاعر جي اک ئي ٿي سگهي ٿي. جي اڃان به اڳتي هلي اها شاعري دل پڄائي، من آلو ڪري، شاعريءَ جي اهڙي تاثير ڪارساز زماني جي ان

E-MAIL: [abdullateefansari@yahoo.com](mailto:abdullateefansari@yahoo.com)

[abdul.lateef\\_ansari@hotmail.com](mailto:abdul.lateef_ansari@hotmail.com)

## وساري نه چڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

اڪيلائپ واري جھان ۾، جتي ماڻهو ماڻهوءَ کان ڇڳل، دل دل کان ڊنل ۽ اک اک کان چرڪيل هجي، يسوع جي مسيحتيءَ وانگي مُئل مَنْ

جيئاريندي زندگيءَ کي جاوداني بخشيندي آهي. ادل سومري جي شاعري وڪ وڪ تي وڪريل زندگيءَ جا سُورا عڪس، ميڙيندي لفظن ۾ مڙهندي، شفاف آئينو بڻجي سماج اڏو بيهي ٿي رهي. زندگيءَ جي مُختلف ڪيفيتن جيان، موضوع سُخن جي گوناگونين ۾ اهو مُمڪن ٿي ناهي ته سندس شاعريءَ کي ڪنهن هڪ موضوع جي هيڊنگ سان ڏسي سگهجي. سندس شاعريءَ ۾ سجايل سوين ڪائناتن جي سون رنگن مان مون کي ڪو رنگ اهڙو ٿو سڃهي، جنهن کي مان سندس شاعريءَ جي عنوان طور چوندي سگهان. فن لطيف ۾ جيتوڻيڪ موزيق جو ڪم، جيڪو مختلف شيشن ۽ آئينن جي ننڍن ننڍن ترتيبيل ٽڪرن جي مدد سان ڪنهن ڊزائين کي پرڻ لاءِ ڪيو ويندو آهي. ادل سومري جي شاعريءَ لاءِ چئي سگهجي ٿو ته، اها موزيق جي ڪم جيان مختلف موضوعن جي جُرت سان ترتيب ڏنل، اها ڊزائين آهي، جنهن ۾ هر شيشي ۾ پنهنجو جدا عڪس ته ضرور موجود آهي، پر گڏيل طور تي اهي جيڪا تصوير ڪشي ڪن ٿا، تن کي زندگيءَ جا رنگ چئي سگهجي ٿو. مثلاً سندس شاعريءَ ۾ سنڌ جي مختلف هنڌن، مڪانن ۽ ماڳن لاءِ هڪ الڳ جاءِ آهي، ته سدا بهار گُلن جيان سدا بهار رهندڙ شخصيتن لاءِ قُرب، عقيدتمندي جو خانو ٿي جُدا آهي، سنڌ جي ڪُڪ مان ڄميل اهڙن شخصيتن لاءِ ادل سومري جي شاعري فن جو Tribute پيش ڪندي لفظن جا گلدستا ڪنيو بيٺي آهي. پوءِ اهي ڪراڙ ڪنڌيءَ تي مٽيءَ سان سُتل پٽائي ۽ اياڙ هُجن، يا سنڌ جي سرحدن کان هميشه لاءِ جلاوطن ٿي ويندڙ اتم، مالهي يا هري دلگير هُجن.

اڃان سنڌ چالڻه نهارين ٿي واتون

هو مالهي، اتم ۽ هري ڪونه ايندو.



E-MAIL: [abdullateefansari@yahoo.com](mailto:abdullateefansari@yahoo.com)

[abdul.lateef\\_ansari@hotmail.com](mailto:abdul.lateef_ansari@hotmail.com)

## وساڙي نه ڇڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

مٽي موهن تنهنجي، چونه هتي پهتي.



علي بابا ۽ ڪوٽڙي، ڌرتي جمالو



پتي! تنهنجا يار، ڪٿو ڪٿو ٿي ويا.



جيڪو آ تنوير لکيو، سو تانداڻي جي لاءِ.



هڪڙو شيخ اياز، سڌڪا ساري سنڌ جا.



ٿل تسبيح جي داڻن جيان ڪٿو ڪٿو ٿي ويل، سنڌ جي انهن خوبصورت هيرن جون تصويرون، ادل سومري جي شاعريءَ جي البم ۾ لفظن سان مڙهيون پيون آهن. رڳو ايترو ئي چو، ادل سومري جا ڪيترائي بيت اياز جي تخليقن جي عنوانن کي امر ڪيون بيٺا آهن. اهو سندس شاعريءَ جو پنهنجي دؤر جي سڀ کان وڏي شاعر کي عظيم خراج آهي.

شاعر جي دل رڳو لوڪن تي نه پر اهي ماڳ، مڪان به ساري ٿي، جيڪي سندس جيون سفر ۾ ڇانورا بڻجن ٿا، پوءِ اهي ماڳ مڪان، لوڪ لاءِ مڙهي شهر ٿي هجن، پر شاعر لاءِ اهي زندهه تمثيلون بڻجي پون ٿا. ادل سومري جي شاعريءَ ۾ اهڙين تمثيلن جو جا بجا ذڪر موجود آهي.

سکروانگي آهيان مان

تون آن روهڙيءَ جان

وڃ ۾ پل آ پيار جي.

E-MAIL: [abdullateefansari@yahoo.com](mailto:abdullateefansari@yahoo.com)

[abdul.lateef\\_ansari@hotmail.com](mailto:abdul.lateef_ansari@hotmail.com)



ماضيءَ جا ڪيئي

لڪيءَ ڌرتي

گيت لکيل آهن.



نينهن جبل جي چانور، ڪوئي ياد پيو.



سون - مياڻيءَ جهڙيون شامون، ڪنهن تي پل ڳڻيا



پيرپهاڙي پيچرا، اڪيون جڻ ته اروڙ.

تحرك زندگيءَ جي علامت، رڙ/دانهن درد جي احساس جو آواز، پر  
جڏهن ماڻ/سانت ئي ديش جو عنوان بڻيل هجي، رڳو جذبا ۽ احساس ئي  
نه پر ماحول به موت جيان ٿري سرڻ تي ويو هجي، تڏهن شاعري زلف جانان  
جي پُرخم پيچن مان نڪري موت/ماڻ جي علامت، ٺاريندڙ ٿڌ جي خلاف  
مزاحمت جي ميدان ۾ ٽپي پرچار ڪري ٿي ته:

تڌ اڳيئي آهي شاعر گيت نه ٿڌڙا ڳاءُ

ٿانڊن جهڙا لفظ لکي ٿون جذبن کي گرماءُ

ٿانڊن جهڙا لفظ لکي ڪو مڇُ مچائي، ٻارڻُ ٻاري. ادل سومري جي  
شاعريءَ ۾ تحرڪ جي اُن محرڪ جي ڪمي جيتوڻيڪ محسوس ٿئي  
ٿي، پر آڏيءَ رات اونداهيءَ ۾ پرين جي ڪنن ۾ ڪيل سڙپات ۽  
سرگوشيون به ڪڏهن ڪڏهن سٽل ماحول جا ڳائي ڪهاڙيون اُپيون

## وساڙي نه ڇڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

ڪري ٿيون ڇڏين. پيار واري ان سرگوشيءَ ۾ ادل سومرو تورييل تڪيل آهي.

گر تين جو آهي خطرو اهڙي گهاتي جهنگ ۾  
تنهنجي وارن ۾ گهمي پوءِ آڱريون سوچڻ لڳيون.

\*

رڳو تنهنجي خاطر تنهنجي گهر جا پاتي  
سڀئي هون سڏايا جنم ڏينهن تي.

\*

وڙي پار توکي ئي وڃڻو آسهڻي  
هوميهار توڏي ٿري ڪونه ايندو.

\*

ڪين تي مونڪان سگهيو ڪو فيصلو  
ريل تنهنجي شهر مان گذري ويئي.

\*

تھمڻ کان چولنوائين توڻيو  
پارسائي ڪين تي ايڏي نهي.

\*

شاعر عشق جي استعاري کي جيتوڻيڪ بغاوت بڻائي ڪين سگهيو،  
پر سندس شاعريءَ جي Out Line ئي پيار مان جڙيل آهي.

مان ته تنهنجي پيار ۾ ويڙهيو پيو ان.  
جڻ ته ڪنهن هڪ ڪار ۾ ويڙهيو پيو ان.



پيار منهنجو جي نديءَ جهڙو نه هو  
ساڻ تنهنجو به پڪيءَ جهڙو نه هو.



پيار کان جي ڌار آهي شاعري  
سا به ڪهڙي يار آهي شاعري.



مايا ڏي سنسار جو رستو  
پنهنجو آهي پيار جو رستو.



ويهنين صديءَ جنهن جي ڪڪ ۾ ٻن وڏاندرين جنگين جي زخمن سان گڏوگڏ سندس جسم تي جابجا نسلي، مذهبي ۽ علائقائي جنگين جا جهڪ چمڪندڙ هئا، تنهن اڪهين صديءَ کي ورثي ۾ انهن ان حل ٿيل جهيڙن/جنگين جي تاريخ سان گڏوگڏ مشينن جي انسانن تي فتح جو پئي پراڻو نه ٿيندڙ اهو ڏک پڻ ورثي ۾ منتقل ڪيو، جنهن تي ايس ايليٽ کان The Wasteland لکرايو ته ڪافڪا کان The Castle ۽ ڪاميو کان Outsider. انساني قدر وڃائجي وڃڻ وارو نوحو ۽ فرد جي ازلي تنهائي وارو عذاب، Automization واري اڪهين صديءَ جي فنڪاروت پڻ جيئن جو تيئن منتقل ٿيو. Automization واري دؤر رڳو ماڻهو ڪهيندڙ هٿيار ۽

## وساڙي نه ڇڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

بم ۽ بارود ئي نه خلقيا، جن انساني وجود کي پئي ناس ڪيو، پر هن E-media وسيلي اهڙو رنگين شهر کڻي گهر جي ڊرائينگ روم ۾ آباد ڪيو.

جو انساني سماج ۾ سماجي رشتن جي پراڻي جوڙجڪ جي سموري ترتيب ئي بدلجي وئي. ان سماج جي ان بدليل سٽاءَ ۾ ’دولت‘ دنيا جي سڀ کان مٿاهين قدر طور پنهنجي سڃاڻپ ڪرائي ۽ ان سان گڏ دوستي، فن، پيار، محبت وارا سمورا قدر کوٽي سڪي جيان بي ملهيا ٿي ويا. انساني تاريخ جي ان المي تي شاعر جي ماتم ڪڍي کان وڌيڪ ڀلا ٻي ڪهڙي جاءِ هوندي، جتي نوح خواهي به ڪجي ته فضا روج رڙو نه، پر ان ۾ انسان جي نئين مستقبل جا خواب پڻ هجن ٿا.

ڪهڙي به عنوان سان لڳي، جنگ فقط ۽ فقط انسان ماس ڪاڻ ڄاڻيندي آهي. تازو دهشتگرديءَ خلاف جنگ جي نعري هيٺ جا دهشتگردي مچائي، انساني ماس جي قيمت تي پنهنجي ڪاروباري جنس کي ملهائڻو بنائڻ واري ڊرامي تان نقاب رهڙي اڇلائيندڙ شاعر کين پنهنجي نثري نظم ”اسان آسمان جو رنگ تبديل ڪرڻ ٿا چاهيون“ ۾ وڌيڪ وائڪو ڪري، کين لفظن جي آئيني آڏو بيهاري ٿو ڇڏي.

کين سمجهايو ته

معتبر شخصيتن جا

پتلا ساڙڻ

۽ عظيم ملڪن خلاف ڳالهائڻ

دهشتگردي آهي.

۽ اهڙي دهشتگرديءَ خلاف، جنگ جو ٿيندڙن وٽ مردن لاءِ فقط اهي دلاسا آهن ته،

E-MAIL: [abdullateefansari@yahoo.com](mailto:abdullateefansari@yahoo.com)

[abdul.lateef\\_ansari@hotmail.com](mailto:abdul.lateef_ansari@hotmail.com)

هڪ ڏينهن مرڻو، سڀني کي آهي

پراسان ڪوشش ڪنداسين ته

مرڻ وارن جو تعداد

روئڻ وارن کان وڌي نه وڃي.

جيتوڻيڪ نثري نظم سنڌي شاعريءَ ۾ اڃان گهڻي مقبول صنف ٿي نه سگهي آهي، پر مون کي ادل سومري جي پابند شاعريءَ وانگر سندس نثري نظمن وارو ڀاڱو به سگهارو لڳو آهي. ”مائرون فقط روئڻ لاءِ هونديون آهن.“ سنڌ جي ان جاگيردارانه ڪلچر، رت ۾ ڳاڙهن ڪهاڙين، مردنڙ ڦٽڪنڙيءَ بي ڪفنيون دفن ٿيندڙن جي وچ ۾ غيرت واري راند جو بظاهر ريفري نظر ايندڙ، پر اصل ۾ آرگنائيزر ’سردار‘ جنهنجي بادشاهيءَ جو سڄو شايد سنڌ تان ڪڏهن لتو ئي ناهي، ان ڪردار جي مڪروهيت، جا جرڳن جي بازار ۾ اڃا وڌيڪ مڪروهه ۽ غليظ ٿي پوي ٿي، ها، انهن سردارن جي وات ۾ ڏپ نه ٿيندي آهي ۽ نه ئي کين اوچا ڳاٽ پسند آهن. ها، پراهوو به طئي آهي ته جيستائين سردار لاءِ دارُ جڙي راسِ تڏو ٿئي، تيستائين ڳوٺ جون مائرون روئنديون ئي رهنديون. سندس نظم ’نئون ناچُ‘ ان ئي منظر نامي جو هڪ ٻيو ايڪٽ ٿو لڳي، جنهن ۾ گدڙ خوف، ڊپ جي علامت بڻجي ظاهر ٿئي ٿو. نظم ’ورثو‘ ايڪٽ ٽيون، ساڳي سنڌ ..... ساڳيو ئي ڊرامو. ’زينب مارڪيٽ ۾ رکيل گجُ‘ سرمايه دار دنيا جي نئين ناٽڪ، گلوبلائيزيشن جي پوٽ تي هڪ پرپور چماٽ، جنهن ۾ پورهيت جي پورهئي کان ويڳاڻپ جي ملهه تي ڪٽيل جنس، دنيا جي مارڪيٽ ۾ گهڻي مهانگي ۽ پورهيو گهڻو سستو آهي. انهن سڀني نثري نظمن ۾ ادل سومري جي سڃاڻپ Soft

## وساڙي نه ڇڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

لهجي واري Semi Romantic شاعر بجاءِ زماني جي نبض شناس جيان ٿئي ٿي، جيڪي فقط روڳ جو پتو ڏين ٿي تڏا ڄاڻين پر ان جي سببن کان پڻ

واقف آهن. عام ڪڏهن ڪهاڙو ڪڏهن ڪاٺ بڻجي؟ ان جا امڪان سندس نثري نظمن مان ضرور پسي سگهجن ٿا.

ادبي سماجي ميٽرن ۾ هڪ ريت هلي آهاڙ  
هرڪو ماڻهو پاڻ ڪري توپنهجي ٿي واکاڻ.



علم وارن جي ادبي ميٽرن ۾  
مسخرن جون صدارتون آهن



توڪي جو تسمغو ملـيـو سرڪار کان  
سو ڪوي! تنهنجي خوديءَ جهڙو نه هو.



پن تي بيهي قداور بڻجن، مهمان خاص ۽ صدارتن جا بيچ پائي اسٽيج تي ڊگهيون ڪرسيون والارڻ لاءِ ٺوٺيون هڻي اڳتي نڪرڻ، چاپلوسيءَ جي هنر ۾ معراج ماڻي سرڪاري تمغن جي وصوليءَ واري وهنوار سان سجايل ادبي ماحول ۾ هن شاعر جي خود شناسي ۽ خود اعتمادِي واري ڪڻ کي ساراهڻ ۾ ڪنجوسي ڇو ڪجي، جيڪو چوي ٿو:

شعر برابر سڪا ناهن پوءِ به آهيون ڌنوان



## وساڙي نه ڇڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

گوتا جي ڳولا ۾ تياسين مرڪ. نگر کان ڏور  
ڏات اسان تي چانو نه ڪئي پر نانو تيا مشهور.



سوچ مسافروانگر پنهنجي گوتا مارڳ ريج  
ڪيڏا گيت رچيا سي پوي آهي اهائي اڃ.



توڙي جو شاعر انهن ستن ۾ ڪسر نفسيءَ کان ڪم ورتو آ، پر پاڻ  
پڌائڻ واري خوشفهميءَ جي پيٽ ۾ اهي ستن وري به معتبرائپ رکن ٿيون.

صائب ... فارسي شعر جو ترجمو آهي ته :

(صائب چوي ٿو ته: شعر جي حُسن کي به شيون پڇي مَروڙي رکن ٿيون:  
هڪڙو ناشناس جي تعريف ۽ ٻي، سُخن سُناس جي خاموشي!)

مان نه سُخن سُناس شاعرن جي قطار ۾ بيٺل ۽ نه ئي دانشوري جي  
ريس جي شريڪ. اهو مهاڳ لکڻ وارو ڪو مُنهنجي نالي ڪيئن نڪتو  
سو ادل سومرو ئي ڄاڻي، ها پر هڪ پڙهندڙ جي حيثيت ۾ (پڙهندڙ جيڪو  
ليڪڪ وٽ عالمي ادب ۾ ڪنهن به وڏي نقاد کان وڌيڪ معتبرائپ ماڻي  
ٿو) ادل سومري جي شاعريءَ جي پرڪ ڪندي، آخري لفظن طور اهو ضرور  
چوندس ته انساني جذبن جي آڌار تي، انساني زندگيءَ جي تصوير ڪشيءَ جي  
بيان ۾ ادل سومري جي شاعري، ڪنهن ڳوڙهي دانشورانہ اظهار بجاءِ سادو  
عوامي لهجو رکي ٿي، سونهن جي رهبريءَ ۾ سندس گوتا جو سفر  
دانشورن جي ٽيبل تي بحث هيٺ اچي نه اچي، سنڌ جي ڳلين، گهٽين مان

E-MAIL: [abdullateefansari@yahoo.com](mailto:abdullateefansari@yahoo.com)

[abdul.lateef\\_ansari@hotmail.com](mailto:abdul.lateef_ansari@hotmail.com)

## وساڙي نه ڇڏجو (ادلہ سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

گذرندو هڪ عام ماڻهوءَ جي دل ۾ ديرو ڪرڻ جا سڀيئي سامان رکي ٿو ۽  
جا شاعري ڪتابن کان دلين تائين سفر ڪري ڄاڻي، ان جو سرجيندڙ پوءِ

چونءَ چوي ته:

فنڪار اسين آهيون

هڪڙا اسين آهيون.

وايون، گيت، غزل هي آهن شاعري جا تحفا

امر سندو

ڄامشورو، سنڌ

وساړي نه چډجو (اډله سومرو) موکلیندږ: عبداللطيف انصاري سکر

د فوفا

E-MAIL: [abdullateefansari@yahoo.com](mailto:abdullateefansari@yahoo.com)  
[abdul.lateef\\_ansari@hotmail.com](mailto:abdul.lateef_ansari@hotmail.com)

## دوها

شعر برابر سڪا ناهن، پوءِ به آهيون ڏٺوان،  
ڪوئل ڪنهن لئه ڳائي ٿي، سو چاسمجھن نادان.

پنهنجا خواب فقيرن جهڙا چٽيون چٽيون ويس  
دردن جي ڪوهيڙي ۾ آ ڏنڏلو سارو ديس.

پيارُ ورهائي پريت نپائي ٿيو آ انسانُ  
جيسين واڳھ اندر ۾ جاڳي تيسين مان حيوان.

دنيا جي نظرن ۾ سستام سچا سڀ جذبا  
وايون گيت غزل هي آهن شاعر جا تحفا.

سوچ ته آهي گهرو ساگر جنهن جو انت نه پارُ  
پنهنجي ئي تخليق تي ويٺو سوچي سرجهڻا.

ڪوتا جي ڳولا ۾ ٿياسي مُرڪ - نگر کان دُور  
ذات اسان تي چانو نه ڪئي پر نانو ٿيا مشهور.

## وساري نه چڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

پيرين اگهاڙي پنڌ ويو پئي، ڪنهن نه سُجاتو پيارُ  
جسمن جي چانڊوڪي ڳولي مايا جو سنسارُ.

وقت آهي وارياسو سڻو پنهنجا گهايل نيڻ،  
ڪنهن کان خواب اڏارا گهريا ويڙهي ويندا وين.

ادبي سماجي ميڙن ۾ هڪ ريت هلي آ هانُ  
هرڪو ماڻهو پاڻ ڪري ٿو پنهنجي ئي آڪان.

رود ڪناري سُمهندڙ ماڻهو روز لهن ٿا خواب  
ڏک جي سرحد ويجهو آهن مُرڪن جا ته گلاب.

تڏ اڳيئي آهي شاعر تڏڙا گيت نه ڳاءُ  
ٿانڊن جهڙا لفظ لکي تون جذبن کي گرماءُ.

سوچ مُسافر وانگي پنهنجي ڪوتا مارڳ رُج  
ڪيڏا گيت رچيا سي پو پي آهي ساڳئي اُج.

## وساري نه چڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

هٿ هٿن ۾ هوندو پنهنجو ويجهو ايندو ماڳ  
تنها مُشڪل آهي گذارو جيون پنڌ اُجهڳ.

تُنهجن پيرن تائين منهنجي پيار جو آهي دنگ  
ڌرتي تنهنجيءَ چنريءَ جو هان آءُ به هڪڙو رنگ.

باڪ ڦٽيءَ جو لات پکين جي تئين جو آواز  
ماڳ پنن تي گيت چين تي واءُ وڄائي ساڙ.

ڪوهيڙي ۾ دپ ڀرن ٿا اچين آهين تون  
چيرون پائي شام نچي ٿي توکي ساريو مون.

اکڙين مان تو گل هو اُچليو مُنهنجي جهوليءَ ۾  
منهنجي مَنَ جو ٻارُ نچيو هو چنُ ڪنهن هوليءَ ۾.

اجرڪ جي ڦلڙيءَ ۾ جيڏي هوندي آهي اچاڻ  
منهنجي مَنَ ۾ اهڙو اُجرو پيارُ اوهان جي ڪاڻ

## وساڙي نه ڇڏجو (ادل سوهر) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

مان جي آهيان وڻ ته آهيان تون ئي منهنجي ڇانو  
پيار ته آ پڳوان انهيءَ جا ڪهڙا ڪهڙا نانوَ.

رات رُني هُئي تنها ڪڪري چوڙي پنهنجا وار  
پڪي به جاگيا پن به جاگيا جاگي پيا ها ڌار.

سُمنڊ ڪنارا چند ستارا دلبر جون نظرون  
پيرن کي ڪتڪايون پائڻ ريشم جان لهرون.

برڪا رُت ۾ تنهنجو جوين چڻ ڪوئي طوفان  
نينهن نديءَ ۾ منهنجي ٻڏڻ جو آهي ٿيو امڪان.

رڳ رڳ ۾ آ راڳ سمايل منهنجو روح رُباب  
ڳاءِ ته بڻ ۾ باهه لڳي ڪا مونسان ڪر نه حجاب.

منهنجي مَن جون چوليون توله ساگر ڏيندء ساڪ  
اوسيٽي جي روز ڦٽي ٿي منهنجي اکين ۾ باڪ.

## وساڙي نه ڇڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

جَنمن تائين جيئرو رهندو تنهنجو منهنجو پيارُ  
تو ڪاڇي جي ڪُونج تہ آهيان مان تنهنجو هالارُ.

تنهنجي اُمائيل ڪارڊ تي آهي چين جو نشانُ  
منهنجا چَپ انهيءَ تي پهچي ڪيڏو ٿيا حيرانُ.

اُٿي اُمائيو تو جو آهي سوئٽر پيار منجهان  
اُن کي تنهنجي هٿن جو مان سڻو ٿو سمجهان.

ساريون مُرڪون ميڙي تنهنجي دَر تي آءُ رکان  
توڏي ايندڙ دردن سان مان رستي تي ا نڪان.

پاڻ هتي وئي دَريءَ تان ۽ رڪي وئي گُلدانُ  
هر گُل ۾ هن جو ئي چهرو ڏسندي مان حيرانُ.

نيروليءَ جي پُٽ کي پاتل نيرو آهي ويسُ  
تُنهنجا نيڻُ به نيرا آهن نيرو پيار جو ديسُ.

## وساڙي نه ڇڏجو (ادل سو مڙو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

تو بن هر ڪا محفل پاسي مونڪي ٿي بنواس  
تن تي سهڻا ويس ته آهن پر آ رُوح اُداس.

تنهنجون يادون جيون بن م مونڪي ٿيون رولن  
جوڳي بڻجي گيت هي منهنجا توڪي ئي ڳولن.

پيار سوا هي جيون سارو هڪڙو دوکو آ  
درد مليو جو دلبر کان سو درد انوڪو آ.

تون جي ايندين مُرڪي پوندي منهنجي گهايل شام  
شام اندر م اوتي ويندي محبت وارا جام.

پيار م ڪهڙي هار اوسائين پيار م ڪهڙي جيت  
تنهنجي پيرن م ته رکيا مون پنهنجا سارا گيت.

سانجهي ٿي آ تون به جهڳيءَ م پنهنجو ڏيو پار  
چنڊ ڪو تنهنجو يار ته ناهين تنهن لئ ڪين نهار

## وساڙي نه ڇڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

سُونهن جي ڪائي سانجهي ناهين سچ به ناهين شام  
پيار پڪيٽو گهايل توڙي اوچي آهي اڏام.

سُنا ڏيندءِ ساڪ ته منهنجي تولءِ آهي نند  
روز اچيو جاڳائڻ مونکي تنهنجي پيار جا گهند.

ڪيڏو پنڌ ڪري مان پُهتس تنهنجي در اچي  
تو پر ڪين سُچاڻو مونکي نڪتو ساھ سچي.

تون به زماني وانگر نڪتين تون به نه سمجهيو پيار  
منهنجو هرھڪ جذبو ٿيو آ تو وٽ ئي سنگسار.

تو ٻن دل اسان جي ٿي چڻ خالي ڪو گُلدان  
قول ڪسي وئي دنيا ٿي پيو رُوح به ريگستان.

روز ڪري تو ڪيڏ نوان هي پنهنجي من جو پار  
جيئن رُسون ٿا پاڻ ۾ پيارا ٿين وڌي تو پيار.

## وساري نه چڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

اُن جو جهنڊو اوچو هر هنڌ محبت جا ملهار  
هانءُ نه شل ماڻهوءَ جو ڪاٿي هيسائڻ هٿيار.

شينهن جيان آ وقت سدائين نئون پُراڻو سأل  
مسڪينن جو ساڳيو آهي هرئيءَ جهڙو حال.

نفرت جي اوندھ جا رهندا ڪٿي نه هاڻي پار  
گهڻيون اسان جون روشن رهنديون ڪڏندا گڏجي پار.

سڪڻي شهرت خاطر ماڻهو ڪيڏو پاڻ پتوڙي تو  
سچ نه آيو سمجھ ۾ هن کي ڪوڙ پُٺيان پيو ڊوڙي تو.

جو نه سُڃاڻي ڪڏهن سگهيو اُلفت جو اُھڃاڻُ  
پاپي مَن کي مندر ۾ پي ڪيئن ملي ڪلياڻُ.

پنهنجي مَن کي تيرت ڪر تون پنهنجي تندُ تپاءُ  
سارا روڳَ اندر مان اُچلي محبت کي ڏي جاءِ.

## وساري نه چڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

پارُ گهٽيءَ ۾ روئي تو پيو ان کي تون پرچاءِ  
دينَ ڏرم جي ڏاڳن ۾ تون الجھين تو چالاءِ.

ڳوٺُ به جاڳي وڻُ به جاڳن، جاڳن ٿا ڌاڙيل  
ڪيڏو آهي ڏپُ هوا ۾ ٿرڪن ٿا رابيل.

راتِ رُلي ٿي رستن تي ۽ واءُ اُڌاري پَنَ  
سرديءَ ۽ ورديءَ جي ڏپَ کان هيسيل هيسيل مَنَ.

گهاون جهڙا دپَ جلي پيا شام پيا سُڌڪا  
نانگن وانگي ويا وڪوڙي تنهنجا ئي اُڪا.

ساروئين جي راتِ پري آ مَن ۾ آتشدانُ  
تنهنجو پيارُ اچي ڪو بڻجي برفاني طوفانُ.

ڏنڏلا عڪس اکين ۾ تنهنجا ٿيڙن جي ٿم ٿم  
ذهن منهنجي تي صدا رهي ٿي يادن جي رمجهم.

## وساڙي نه چڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

مايوسين جي مند هلي وئي هاڻ نه ڪٿ هيڊاڻ  
هيل ته ڦهلي آهي پنهنجي ڳوٺن ۾ ڳاڙهاڻ.

## درازن جا دوها

تون ٿو سوچين ذهن تي پائي هڪڙي ننڍڙي ليڪَ  
توڪي سمجھ ۾ ڪيئن اچي ٿو سچل جي تخليق

ماڳُ فقيري ڏور انهيءَ کان اوندھ جو استانُ  
اگر اگر ۾ اُلجھي پئي ٿو قاضيءَ جو ايمانُ.

دل جي ڌرتي ساري ڌرتي اهڙو عشق اُجار  
جيڪو پي اظهار ڪرين تون سوئي بڻجي پيارُ.

تُنهنجي هستي سستي پستي مايا تي مستانُ  
سچل جي واديءَ ۾ ايندو عشق وارو انسان.

مُلان، پندت، گُروءَ جو آهي اڻپورو وشواسُ  
رُتبَن کي ٺڪرائي ڪر تون سچل جو اڀياسُ.

## وساڙي نه ڇڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

جڏهن درازن ۾ ڪاتاريون گل هڻي گذرن  
گيڙو رنگ جا پوپت عاشق آڻڻ ۾ اُڏرن.

مستيءَ مان آلاپي ويٺو راڳي موٽڻ شاه  
مينهوڳيءَ ۾ مُرڪي پئي هڻي سچل جي درگاه.

سچل جي ساڃاه جي ڪڏهن ٿيئي نه آهي مات  
فتوىٰ جي خنجر سان زخمي ٿيندي ناهي ذات.

سڀ کي آچي پيارُ اهڙي آ سچل جي ٻولي  
تُون به درازن آءُ پري وَجُ گلن سان جهولي.

دل جي ڪڙڪي ڪُلي پوي ۽ گهلي ڪا ٿڌي هير  
يڪتاري جي تند تپائي سچلُ ڳاءُ فقير!

## ميرواهه جا ونڙ پڇن تا

(تنوير عباسيءَ جي ياد ۾)

پوپت جهڙيون ڳالهيون جنهن جون گلڙن جو اندازُ  
پُرندي پُرندي ماڻ ويو ٿي ڪوئي سُريلو سازُ.

کليل رهيو جو سڀني لئ سو بند ويو ٿي دُرُ  
ڪيڏو اداس لڳي رهيو آ ”سرمَد جو هي گهرُ“

هُونئن ته هر ماڻهوءَ جو آهي پنهنجو پنهنجو مانُ  
ميرن واري شهر ۾ مشڪل تو جهڙو انسانُ.

تنهنجون هي ساديون تخليقون اجرا چئ ته پڪي  
تنهنجا شعر پڙهڻ سان پرچي رُئل يار سڪي.

موتئي جهڙو ماڻهو جنهن جو پيار نگر ۾ پيرُ  
گلن سان گڏ جنهن چاهيو ٿي ڪنڊن جو به خيرُ.

## وساڙي نه ڇڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

ڪڪرن جهڙيون ساڙون تنهنجون چانو سُمورا گس  
ڪيڏا تون تنوير ڇڏي وئين ڏاهپ وارا ڏس.

سون مياڻيءَ جهڙيون شامون ڪنهن ٿي پل ڳڻيا  
موڪيءَ جي وارن جا گجرا تهنجا گيت ٻيا.

جيڪي آ تنوير لکيو سو تانڊائي جي لاڻ  
سارا رستا رد ڪري هن پنهنجي ورتي واڻ.

ساڙوئين جي سمنڊ مان آئي من تي وير چڙهي  
”رڳون ٿيون رباب“ او سائين تهنجا گيت پڙهي.

توکان پوءِ ساڻي ويڳاڻا هرڪو ٿيو دلگير  
مير واھ جا وڻ پڇن ٿا ڪاڏي ويو تنوير.

## بيت

سستن ڪتابن جو آءٌ صدر ۾ ميلو  
۽ هو اڪيلو، کيسي کي جانچي پيو.

رات سندوءَ ڀر تان، سکر لڳو ايئن  
سُهڻو گهوت جيئن، موڙ ٻڌي ويٺو هُجي.

ويهي وَڻَ جي چانو ۾، موڙا ٿو ٺاهي  
هُنَ جي گهرَ چاهي، دال وٽي ٻه مانيون.

ٻُھاري رستن تي، ڦيري ٿي جمنام  
انهيءَ جا سڻام، ڏنڌلا ٿي ويا ڌوڙ ۾.

بلُ رکي ٿيل تي، سوچي ائين پيرو  
ڇا پڻُ هي پيرو، خالي ويندو ٿپ کان.

نشي ڪارڻ ڪيترام رُلي ٿو رستا  
ڪيڏا ڪاڳر تور ۾، هُنَ جا هن سستا  
پوءِ به هُنَ ورتا، پئسا پُٽيءَ واسطي.

## وساري نه چڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

سرڪاري پلاٽ تي، جوڙيل ڪچا گهر  
گهمي بلڊوزر، سڻ سُمهاريا پٽ تي.

راتِ رُناسين پاڻ ۾، ٻاهر وٺو مينهن  
ڏينهن ٿيو ته نينهن، پترو ٿي پيو پنهنجو.

ڏيهڙي ٿا ڪيترا، مونڏي خط اچن  
اڪيون پر ڳولن، تنهنجي ئي تحرير کي.

پڪي بڻجي پيار، ويٺو وَڻ وجود تي  
سارو هي سنسار هائڻ ته پيارو ٿو لڳي.

شعر پڙهندي اوچتو توسان نيڻ مليا  
وسري لفظ ويا، مون کان سڻ اظهار جا.

جڏهن به گهر ۾ فون جي گهٽي آهي وڳي  
منهنجي دل پڳي، تنهنجو سد سمجھي ڪري.

## وساڙي نه ڇڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

پُهچي پرينءَ گهاٽَ تي، اڪيون پُورائين  
۽ پوءِ ڏنائين سادو ٻيلي ۾ سانوري.

منهنجي اندر ۾ ڄڻ لهرن نچن ٿيون  
ڊوڙيو اچڻ ٿيون، يادون ٻيڙين وانگيان.

پيار سوا او پادري! ديول ۾ ڏونهون  
اجان اُسونهون، تون آن انهيءَ وات کان.

توڪي ڳوليندي پرين، وڪري ويس آنءُ  
ٽنهنجو منهنجو نانءُ ملي ويا پاڻ ۾.

اڪيون پٿر ٿيون، ڏسندي تنهنجي وات  
گهاٽَ گهاٽَ تي لاءِ، پيار پڪيڙي روشني.

جي تون سمجهين ٿي، سونهن سراسر سچ  
پوءِ ته اوري اچ، ڪهڙو پيار پري جو.

## وساري نه چڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

جي تون سمجهين ٿي، سونهن سراسر سگهه  
پوءِ انهيءَ جا اگهه، ڪٿي ڪهڙي ڳالهه کان.

ڪيڏا ڏينهن گذاريا، توسان گڏجي مون  
پوءِ به آهين تون، ساڳي مون لئه اوپري.

سدائين شوڪيس مه، بند نه رهندو ڪر  
تون به ڪنهن جي در وچ ته ڪو توڙي اچي.

نيٺ اڏوهي لڳندي، تنهنجي ڪسيءَ کي  
تڏهن پوءِ توکي، ياد پوندي دوستي.

گيتن کي گهوڙو ڪري ڇو ٿو ڊوڙائين  
متان هارائين، شهرتن جي گوء مه.

\*مٽي موهن تنهنجي، ڇو نه هتي پُهتي  
ڪوٽڙي سڏڪي، سڀني کان پيئي پُچي.

\*موهن — موهن گلپنا

## وساري نه چڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

علي بابا ۽ ڪوٽڙي، ڌرتي، جمالو  
ساڳيو حوالو، پنهي جو هر جاءِ تي.

هاڻ نه گڏجائون اُهي، هاڻ نه ساڳيا پار  
\*پتي! تنهنجا يار ڪڻو ڪڻو ٿي ويا.

تنهنجي سار سوا، ساڻ ويو گذري  
ورسي وئي وسري، تنهنجن يارن کان پتي!

\*پتي — رشيد پتي

## تَر ۾ سوڪھڙو

اڱريون اُڀيون ڪري، نينگريون ڊوڙيون  
ڪڪريون ڀوڙيون، سڌ سُن ئي ڪين ٿيون.

ٿاريليءَ جو جنڊ، ”داڻو داڻو“ تو چوي  
مايوسين جو منڊ، ڪيسين رهندو ديس تي.

روٽيءَ ڌاران رُج، ڇهرا چوڙن پيسان  
ڪڏهن لهندي اُڇ، وارياسي اُڄوڏ جي.

واريءَ ۾ ويڙهي، توهر ٿا آچين  
جذبا ٿا ماڀين، ڏاڻ ڄهڙا ڏينھڙا.

مُهرائيءَ مان موٽيا، اُچارا مهمان،  
پهر هئي ڪانه، اونڌا گهڙا اوطاق ۾.

ننڊ نگر کان دُور نگر جون هي نينگريون  
سُڻا ڀڳل ڪينگريون، سُڪل ڪوهه اکين جا.

## وساڙي نه ڇڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

اڄ به پوڙهيءَ آ ڪنهيءَ پاڻيءَ آڪاڻي  
اکين ۾ پاڻي هر هر هن کي تو اچي.

وڻ وديندڙ ڪيترا پوکيندڙ تورا  
پونءَ مٿان پورا چانو وڃي ٿي ڪسڪندي.

چرن ڪينن چارو سڪيون سڀ وليون  
ڍڳن جون ٿليون، ڇڻ ته روئن ٿيون پيون.

منهنجي حصي جو تون، مونکي ڏي پاڻي  
ڪوڙي آڪاڻيءَ اڃ اجهائي ڪين ٿي.

اڃان به اتهاس جا هيئن سان راڱا  
پاڳين جا پاڱا، ڏاڍا ڪاڻي ٿا وڃن.

همت ۽ ڪجهه حوصلو، ماروٽڙا مسڪين  
سدا رهنديون ڪين، هي وطن جون حالتون.

## نينهن جبل جي چانو ۾

نينهن جبل جي چانو ۾ ڪوئي ياد پيو،  
جنهن هو ڪالهه چيو: ”دل ۾ تون ئي ٿو وسين.“

چاهي تي مائار ۽ من سڄو ڦاڪون  
ڪاش سمجهين تون، نينهن جبل جي درد کي.

چيو نينهن جبل، مونکي هڪڙي شام  
”سمنڊ کي سلام، سومرا! ساري ڏجانءِ.“

پير پهاڙيءَ پيچرا، اکيون چن ته اروڙ  
ڊوڙ اڃان پي ڊوڙ، محبوبن جي ماڳ ڏي.

ديويءَ جي مندر مان پوڄاري نڪتو  
ساڳيو ئي رستو، ويو پئي مسيت ڏي.

گهايل ڪائي دانهن، ڪنهن جا ڪالهه ڪئي  
اڄ به گونجي پئي، گهٽين منجهه اروڙ جي.

## وساري نه چڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

ساروئين جا دل تي گهوڙا ٿا ڊوڙن  
مون کي ٿا پوڙن، سڻا نيري سمنڊ ۾.

ڏوڙ سڄي تاريخ جي چاهي تي آهي  
ڏاهو ڪو ڊاهي، ڪارنهن ان ڪتاب جي.

مينهن پڄاڻان پارڙا، سڪا ٿا ڳولن  
پڪي ٿا ڀولن، گيٽ ڪوئي اتهاس جو.

روهڙي سوڙهي آءُ دل نه سوڙهي ڪر  
عشق اچي جي ڏر ان جي ڪر تون آجيان.

ويهي پٽ ارور تي، پٽيءَ\* پئي سوچيو  
ڪيڏو ڀر پوڳيو، پنهنجي ڏکي ڏيس آءُ.

ٿو سج ارور ۾، سوچيندي توتي  
شام وئي اوتي، گيڙو رنگ اکين ۾.

\*نينهن جبل — ارور جو مشهور تاريخي جبل  
\*رشيد پٽي — مشهور اديب ۽ ڪهاڻيڪار

## مُرڪيو پتَ ڌڻي

”ڪي جو بيگل ٻوليو، گونجي ٿو آواز  
هڪڙو شيخ اياز سڏڪا ساري سنڌ جا.

”واتون ڦلن چانڀيون، اکين اوسيئڙا  
هه هه جوگيئڙا، ڪهڙي پار هليا ويا.

ڪڏهن ساحل تي هئين، هاڻ نه آهين تون  
”سانجهيءَ سمنڊ سڀون، گهايل سڄ ٻڏي ويو.

”ڪپر ٿو ڪن ڪري، اندر ۾ چوليون  
ڏوليون ئي ڏوليون، ڪانڌي تنهنجي ڪنڌ تي.

”اڀر چنڊ پڻ پرين“ سٽو آهي جو  
انهيءَ جو سڏڪو اڃان جاڳي ٿو پيو.

”گهات مٿان گهنگهور گهتا، ۾ بيدل ٿو ڳائي  
هرڪو لڪائي، ڳوڙها ٿو پنهنجا اڳهي.

## وساڙي نه چڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

”ڪتين ڪر موڙيا جڏهن، توکي مون ساڙيو  
۽ پوءِ گذاريو، صُبح تائين جاڳندي.

ڪڪرين جي ويس ۾ ڪوتائون ڇانئيون  
”وڃون وسڻ آيون، وري اڄ ڪراڙ تي.

او مٽيءَ جا مڙيا! تون به ته نيٺ سُمهي پئين  
”الوداعي گيت، سڏڪن ۾ ويا ويڙهجي.

”ڪٿي ته پڇيو تڪ مسافر، باقي تورو پنڌ  
سڀ کان سهڻو هنڌ، پاڙو آهي پرينءَ جو.

ڪنهن لاءِ واجهائي پيو، ”راج گهاٽ تي چنڊ“  
سارو ننڍو ڪنڊ، ويڙهيل آهي ننڊ ۾.

”جڳ مڙيو ئي سڻو، ان ۾ پيار ورهائ  
جوڙ نه اهڙي جاءِ جنهن ۾ پلجن نفرتون.

## وساري نه چڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

”چوليون ٻوليون سمنڊ جون“، جي نه سمجهين تو  
پوءِ ته چئبو تو، ڪڏهن پيار ڪيو ناهي.

پيار جي ڳولا ۾ تو، ”پونر پري آڪاس“  
مرڪ نه آئي راس، هنن کي قولن وچ ۾.

”چنڊ ڳليون“، هي ڪيترون ۽ مان اڪيلو  
توسان ٿي ميلو، پل ته اونداهيون هجن.

تُون آئين ته دل جي، ”رڻ تي رمجهم“ ٿي  
دري دردن جي، بند اسان لئه ٿي وئي.

”هينئڙو ڏاڙهونءُ گل جيئن“، تو سنگ آهي ٿڙيو  
چو آ لوڪ چڙيو، پرين پنهنجي پيار تي.

”تُون چڙيو تُون چانو“، تُون ئي منهنجو آسرو  
پرين تنهنجو نانءُ، پيو ڪجهه گهرجي ڪين تو.

## وساري نه چڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

”پتڻُ تو پور ڪري“ ، توله ناکئا!  
تنهنجا سڏ هئا، الاي ڪهڙي گهاٽ تي.

”اڪن نيرا ڦليا“ ، ويرانيءَ ۾ واءِ  
آءُ مُسافر آءُ، تَر ۾ توله ٿرڻو.

”ڪلهي پاتم ڪينرو“ ، تنهنجي وئي کان پوءِ  
چڏيم پنهنجي لوءِ، نڪتس تنهنجي پوئتان.

سڏڪا ۽ آهون، ”جهڙ نيئون نه لهي“  
سندُ سڄي دانهون، ڪوي! تنهنجي موت تي.

”سَر لوهيڙا ڳپيا“ ، راتيون تنهائي  
علنَ جي وائي، ڦٽ اُڀيڙي تي چڏي.

ويون وڪوڙي ڪيتريون، مونڪي ”ننڊَ وليون“  
توسان ڪين سليون، جاڳي دل جون ڳالهيتيون.

## وساڙي نه ڇڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

سادپيلي جي شام ۽ ”ڪنڌيءَ ڪناري ناو“  
نيئن جا هي جام ڇلڪيا ڪنهن جي سار ۾.

”ڪونجون ڪرڪن روھ ٿي“ ۽ آءُ به ائين اداس  
تو بن راتِ اُماس، توڙي ڪيئي روشنيون.

”هرڻ اڪي ڪيڏانهن؟“ ۽ ڇوڏس شڪاري  
سنڌڙي ويچاري، آهيڙين جي اک ۾.

”ٽڪرا ٽٽل صليب جا“ ۽ گهايل پنهنجا خواب  
اونداهين جا باب ۽ پورا ٿيندا ديس جا.

ٽنڊيون هي ٿاريون وري، ”پن چڻ پڄاڻان“  
موسم جا ماڻا، مٽيءَ سان رهندا ائين.

”ٿريو سڄ لکن ۾“ ۽ پنهنجو ٿڪ ڪئي  
مرڪيو پٽ ڏئي، ڏسي شيخ اياز کي.

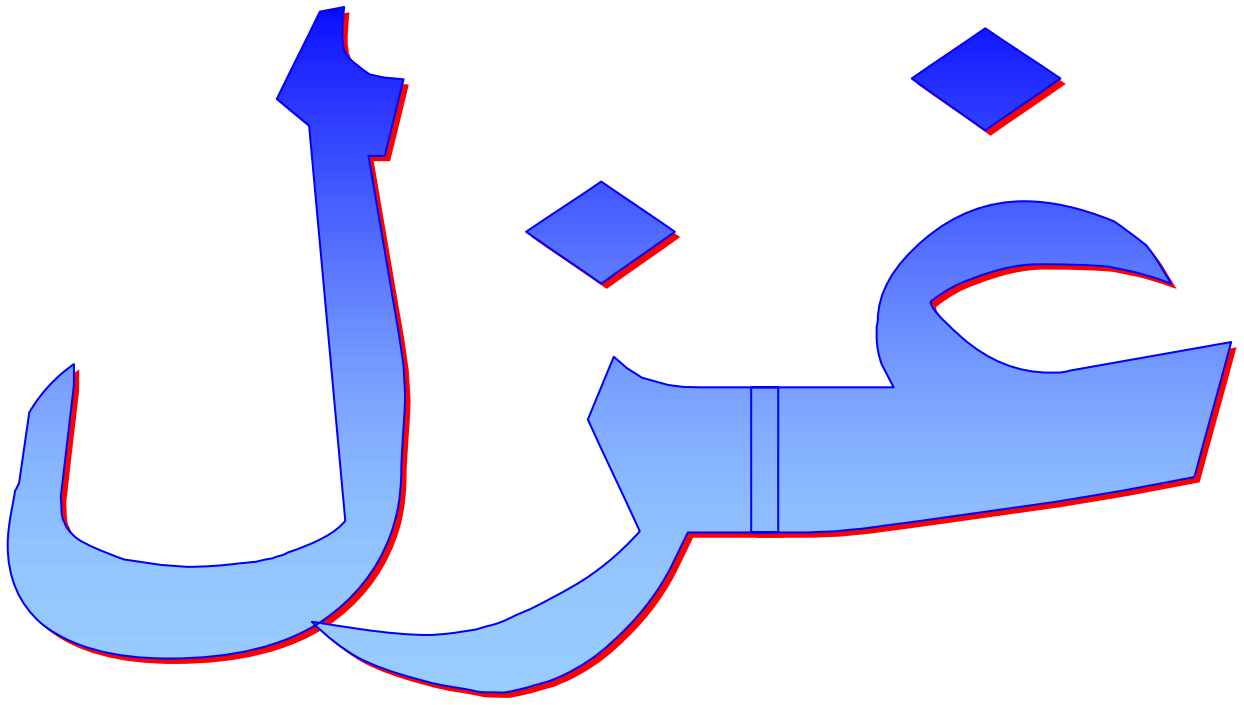
## وساڙي نه ڇڏجو (ادلہ سومرو) موکلیندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

ڪيڏا اڄ ڪراڙ ۾ ”جر ڏيئا جهمڪن“  
وينا ڳالهيون ڪن، شاهه، اياز پاڻ ۾.

\*ڏنگين ۾ شيخ اياز جي ڪتابن جا نالا آهن.

**E-MAIL:** [abdullateefansari@yahoo.com](mailto:abdullateefansari@yahoo.com)  
[abdul.lateef\\_ansari@hotmail.com](mailto:abdul.lateef_ansari@hotmail.com)

وساړي نه چډجو (اډله سومرو) موکلیندږ: عبداللطيف انصاري سکر



E-MAIL: [abdullateefansari@yahoo.com](mailto:abdullateefansari@yahoo.com)  
[abdul.lateef\\_ansari@hotmail.com](mailto:abdul.lateef_ansari@hotmail.com)

## وساڙي نه ڇڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

سُونهن تنهنجو عظمتون ساڳيون رهيون  
عاشقن لاءِ تهمتون ساڳيون رهيون.

گُلُ سڀئي مغرور توڙي ٿي ويا،  
پوپتن جو چاهتون ساڳيون رهيون.

جي رهيا خوددار تن لاءِ ديس ۾  
ٺوڪرون ۽ ذلتون ساڳيون رهيون.

ڪيتري تبديل دنيا ٿي وئي  
پنهنجي گهر جون حالتون ساڳيون رهيون.

رُوپ ڌاريو جن هتي شيطان جو  
تن بدن لاءِ نعمتون ساڳيون رهيون.

دل ويچاري وئي مڃي منهنجو چيو  
پر اکين جون عادتون ساڳيون رهيون.

ٿي وئي رسوا جهڳي منهنجي مگر  
تنهنجي گهر جون حرمتون ساڳيون رهيون.

هُن تي ڏٺو ڌريءَ کان ۽ مينهن تي وسيو.  
بيٺو رهيس اُتي مان ۽ مينهن تي وسيو.

ان کان وڌيڪ ڪهڙو مون لئه عذاب هوندو  
گذري وئي هو پيسان ۽ مينهن تي وسيو.

تُون مان هياسين تنها ۽ چوڏس هيون هوائون  
پن تي چٽيا وٺن تان ۽ مينهن تي وسيو.

توري ته ڳالهه هئي تون ناراض ٿي وئين  
موٽيس مان تو وٽان ۽ مينهن تي وسيو.

هڪڙو ئي لفظ توکي مون فون تي چيو  
آئينءَ تون جل پريءَ جيان ۽ مينهن تي وسيو.

ڪي درد ها جي دل تي حملو ڪري ها آيا  
گذجي رُنس مان توسان ۽ مينهن تي وسيو.

پيارُ منهنجو جي نديءَ جهڙو نه هو  
ساڻُ تنهنجو ئي پڪيءَ جهڙو نه هو.

مورَ جو ڪنڀُ مون اکين تي هو رکيو  
پرَ اهو تنهنجي سڳيءَ جهڙو نه هو.

شهر وارو گهرُ ڪُشادو هو پلو پرَ  
ڳوٺ ۾ پنهنجي جهڳڙيءَ جهڙو نه هو.

مون فقيري رُوپ ڌاري هنئي صدا  
ڏانءُ تنهنجو پرَ سخيءَ جهڙو نه هو.

توڪي جو تمغو مليو سرڪارِ کان  
سو ڪوي! تنهنجي خوديءَ جهڙو نه هو.

بس ائين ئي لوڪَ سان ڌڪجي ويا سي  
حالُ پنهنجو نئين صديءَ جهڙو نه هو.

سومري جو مانُ ۽ نالو ته هو پرَ  
پير ۾ تنهنجي جُتيءَ جهڙو نه هو.

گُلُ تاريءَ مان چني پوءِ آڱريون سوچڻ لڳيون.  
ساز جون تارون ڇهي پوءِ آڱريون سوچڻ لڳيون.

تنهنجي مورت ۾ اڃا ڪجهه رنگُ هو رهجي ويو  
بُرشُ ڪاوڙ مان ڀڄي پوءِ آڱريون سوچڻ لڳيون.

تو لکيو چاهي انهيءَ ۾ بس اها هُرڪر رهي  
ڊائري تنهنجي ڪئي پوءِ آڱريون سوچڻ لڳيون.

دردُ جي ناهي ته پوءِ هي پيارُ ڇا ۽ سونهن ڇا؟  
خوابِ خوشين جا اٿي پوءِ آڱريون سوچڻ لڳيون.

بي سبب هي ڪاڳرن تي ڇا نه ڇا لڪيو وڃي  
پين سان گڏجي ڏکي پوءِ آڱريون سوچڻ لڳيون.

ڊپَ جي ڪنهن ول اندر ناهي ڦٽو گُلُ سڄَ جو  
ڪوڙ ڏي ٿورو ڪڇي پوءِ آڱريون سوچڻ لڳيون.

گم ٿيڻ جو آهي خطرو اهڙي گهاتي جهنگ ۾  
تنهنجي وارن ۾ گهمي پوءِ آڱريون سوچڻ لڳيون.

زندگي توکان سوا پي مان گذاري ٿو سگهان  
خط ۾ جملو لکي پوءِ آڱريون سوچڻ لڳيون.

## وساري نه چڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

پيارَ کان جي ڌار آهي شاعري  
سابَ ڪهڙي يار آهي شاعري.

لفظُ هرڪو هُنَ جو نالو تو لڳي  
جُنُ پرينءَ جي سارَ آهي شاعري.

تُهڪَ ۽ خوشبو ورهائي ۽ ڪڏهن  
دردَ جي دستارَ آهي شاعري.

سُونهن آهي زندگيءَ جو سازُ ڪو  
۽ اُنهيءَ جي تارَ آهي شاعري.

من اندرَ ۾ گهاو ڏيندي ٿي وڃي  
ڪا ڪُجهي تلوارَ آهي شاعري.

يادِ جا پنڇي اچي جنهن تي لُڏن  
سا گُلن جي تارَ آهي شاعري.

هونئن ته ساري لوڪَ کان ويندي ڪٿي  
حُسنَ آڏو هارَ آهي شاعري.

سار تنهنجي اچي پوءِ ٻڌي ٿي وڃي.  
دل ته منهنجي نچي پوءِ ٻڌي ٿي وڃي.

تون جي آهين ته آهي اها عاشقي  
تون وڃين ٿي ته سچي پوءِ ٻڌي ٿي وڃي.

تنهنجي نيئن جو سانوڻ جڏهن ٿو وسي  
دل جي بستي ڪچي پوءِ ٻڌي ٿي وڃي.

عشق آتش فشان دل ننڍو ڳوٺڙو  
آس هرڪا پڇي پوءِ ٻڌي ٿي وڃي.

ڪوڙ جو سمنڊ جنهن پل ٿو اٿلي پوي  
ڳالهه هر ڪا سچي پوءِ ٻڌي ٿي وڃي.

تنهنجي اکڙين جا چلڪن جڏهن جامر ٿا  
دل جي صراحي ڪچي پوءِ ٻڌي ٿي وڃي.

## وساڙي نه ڇڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

جي دلين ۾ روشني آهي اڃان.  
دوستين ۾ روشني آهي اڃان.

پيار جا ناتا سُڃاڻي ٿيون سگهن  
ڪُجهه اکين ۾ ۾ روشني آهي اڃان.

ڪوبه آڪيرو نه ٿيو مايوس آ  
جو پڪين ۾ روشني آهي اڃان.

آهي ديرو پيار وارن جو جتي  
تن گهٽين ۾ روشني آهي اڃان.

راهه پنهنجي رات ڪيئن روڪي سگهي  
ڏسُ ٻنين ۾ روشني آهي اڃان.

ڏک ڏيئن جان ڀرن ٿا صبح شام  
جھوپڙين ۾ روشني آهي اڃان.

تو سوا مون کي لڳيون سڀ اوپريون  
شهر تنهنجي جون گهٽيون سڀ اوپريون.

ڪوبه چهره ڪين ٿو پنهنجو لڳي  
لفظ لهجا ۽ اکيون سڀ اوپريون.

ڪين ڀلجي پي ناهي ٿو ڪڏهن  
الفتون مون ڏي وڌيون سڀ اوپريون.

ساڻ اوندھ آ ڏنو هر موڙ تي  
ٿيون حياتيءَ ۾ بتيون سڀ اوپريون.

ڍنڍ تي مونڪان ڀڄي مان ڪير هان  
ڳوٺ رستا ۽ پٺيون سڀ اوپريون.

دوستن جا در سيئي خاموش ها  
پر گليون مون لئه دريون سڀ اوپريون.

ڳوٺ اجڙيل ۾ گذاريم زندگي  
رونقون مون لئه رهيون سڀ اوپريون.

شاعري مونکي سڃاڻي ڪين ٿي  
ڄڻ ستون آهن لڪيون سڀ اوپريون.

جيڪو سمنڊ سُڌڪي لهرن تي لکيو هو.  
اُهو گيتُ ٻيڙين ڪپڙ تي لکيو هو.

اوهان آڳ ڀاري جشن هو ملهايو  
اسان دردُ پنهنجو اگر تي لکيو هو.

اُڃايل چين جو هيو ذڪر جنهن ۾  
هوائن سو نوحو ڪڪر تي لکيو هو.

پرين تنهنجي پيرن جي هيٺان اچي جيئن  
تڏهن نانءُ تنهنجي پٿر تي لکيو هو.

الڳ راءِ رکندڙ هيو هڪڙو ڏاهو  
اُنهيءَ سچُ پنهنجو زهر تي لکيو هو.

”ناهي گهرج تنهنجي اچڻ جي هتي“  
تو مون لاءِ ڇو پنهنجي در تي لکيو هو.

هتي جوت منهنجي آهي ڪهڙي ڪم جي  
اهو جملو ڏيئي قبر تي لکيو هو.

مونکي دوست جيئن ۾ ڳڻجو نه هاڻي  
تُنهنجي موتَ جي مون خبر تي لکيو هو.

## وساري نه چڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

ڪنهن سمي ساهن ۾ هڪڙي سانوري هوندي هئي.  
خواب ها پاڳل سڀيئي دل چري هوندي هئي.

هن جي آڏو استعارا سڀ هوندا ها شرمسار  
هن جي گهر ۾ چڻ ته ٻانهي شاعري هوندي هئي.

هوءَ اکين سان هئي ڪندي منهنجي سدائين آجيان  
لوڪ آڏو ظاهري پر اوڀري هوندي هئي.

ڪوبه سڏڪو ڏر نه ٿو ڀلجي ڪڏهن دل جو ٽپي  
اڳ ته نيئن جل هئا جو جل پري هوندي هئي.

واءَ ۾ رابيل جي مهڪار نچندي هئي جڏهن  
اوچتو پوندي کلي هن جي ڌري هوندي هئي.

هاڻي لڪندي ڇو الائي آڱريون سوچن پيون  
وقت هو جو مس قلم ۽ ڊائري هوندي هئي.

زندگي مونکي منجهائي ڪين هئي ڪنهن پل سگهي  
سونهن جي مون کي سدائين رهبري هوندي هئي.

موڪلائڻ کان سواءِ ئي هوءَ جڏهن ويندي هئي  
سا گهڙي جيون جي چڻ ڪا آخري هوندي هئي.

اوهان جي اچڻ تي بتيون خواب ٿيا ها.  
گلن جون اوهان لاءِ پٽيون خواب ٿيا ها.

جڏهن پائي گجرا اڳڻ ۾ سٽينءَ تون  
تڏهن منهنجا تارا ڪٿيون خواب ٿيا ها.

ننگي پيرين جيون اسان کي ڊڪايو  
مگر ڏينهن ٿي جو چٽيون خواب ٿيا ها.

سڄي رات نيئن ۾ تاندا ڀريا ٿي  
چڪيا ٿي جليا جي سٽيون خواب ٿيا ها.

جڏهن تون ڌڪاريون ته پيرن ۾ تنهنجي  
سڀني منهنجا اجرا رٿيون خواب ٿيا ها.

اسان جي اميدن جي قاتل وڳي ٿي  
ٿوري وقت لاءِ چڻ چٽيون خواب ٿيا ها.

جڏهن ڄار اوندھ وطن ۾ اٿيا ٿي  
تڏهن پوءِ اسان جا بتيون خواب ٿيا ها.

## وساڙي نه ڇڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

سُونهن وارا دور ٿيندا پي ويا.  
ڇڻُ سهارا دُور ٿيندا پي ويا.

تنهنجون ٻانهون منهنجي لئَ چوليون هيون  
پر ڪنارا دُور ٿيندا پي ويا.

ريلَ جي ڪڙڪين منجهان هُن ڳوٺ جا  
سڀُ نظارا دُور ٿيندا پي ويا.

تو ڏٺو ٿي پيارَ مان مون کي جڏهن  
دردَ سارا دُور ٿيندا پي ويا.

لُڙڪَ نيئن ۾ اچي مُرڪڻَ لڳا  
يارَ پيارا دُور ٿيندا پي ويا.

هُو ٿري ڪيڏو نه ٿيندو ويو اداس  
ڪڪر ڪارا دُور ٿيندا پي ويا.

## وساڙي نه ڇڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

سومرا! هي توکي ڇا آ ٿي ويو.  
هر اکر تنهنجو خط آ ٿي ويو.

جنهن کي جوڙڻ ۾ لڳا ڪي ورهيه ها  
لفظ هڪڙي سان ڳيا آ ٿي ويو.

منهنجي جذبن جا سدا ڏيئا اُجهيا  
تنهنجو لهجو ڇو هُوا آ ٿي ويو.

مان آهيان اُن شعر وانگي دوستو  
قافيو جنهن کان جُدا آ ٿي ويو.

هُو ڪڏهن هو معتبر ڪوئي ڪتاب  
هاڻي رديءَ جا پنا آ ٿي ويو.

ڇوڪري تنهنجي اکين جي شهر ۾  
شخص هڪڙو لاپتا آ ٿي ويو.

تنهنجي دُوري دل ۾ خنجر ٿي هڻي  
هي وڇوڙو چڻ سزا آ ٿي ويو.

ايترو پوڳيو آ هُنجو هاڻ هُو  
دردَ جي ڪاڻي ڪتا آ ٿي ويو.

منهنجي من ۾ زلزلو ڇو ٿي ڪرين.  
تُون اکين سان حادثا چوڻي ڪرين.

مان ته بڻجي وڻُ نهاريان واٽ تو  
دير تون ايڏي هوا چوڻي ڪرين.

پيار ۽ سائنس جو ڪهڙو واسطو  
تُون تجربا ايترا چوڻي ڪرين.

ڪين جي ڪنهن سان نياڻي ٿي سگهين  
واعدن کي تون ڳيا چوڻي ڪرين.

هي ته آهي پاڻ پڻ جو مامرو  
تُون ٻين سان هي ڪٿا چوڻي ڪرين.

اڱريون ڪُجهه پاڻ ۾ ڳالهين ته ڪن  
تون انهن کي ائين جدا چوڻي ڪرين.

گهار تنها ڪُجهه ڏهاڙا اي ندي  
تون پڪين جا آسرا چوڻي ڪرين.

درد وانگر پيار پي پرپور ڏي  
اُفتن ۾ مرحلا چوڻي ڪرين.

## وساڙي نه ڇڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

دوستيءَ کي روشني سمجهي اسان  
ڪلهه وياسين راهه ۾ رُلجي اسان.

پيار واري شهر ڏي ويندي سڄڻ!  
ڪين پوندا سين ڪڏهن ٽڪجي اسان.

هُو ويا سڀ هيڪلو مون کي ڇڏي  
ڇڻُ وياسين ساڻ مان ڪٽجي اسان.

زندگي توسان نپايون ٿا اچون  
هونئن ويا هُون درد ۾ لٽڪي اسان.

هُن ڪئي مُرڪي سين جي آجيان  
پر وياسين ميڙ مان رهجي اسان.

تون نه ٿو چاهين ته ڀو تو وٽ پرين!  
ڪين اينداسين ڪڏهن ڀُلجي اسان.

ساڻو ٻيلي جو پوڙهو ساڻو سوچي ٿو.  
وڻ ٿا سوچن آخر ڇا هو سوچي ٿو.

آءُ ته ان ۾ پاڻ ئي اٽڪڻ ٿو چاهيان  
ٽنهنجي اکين جو چالڻ جادو سوچي ٿو.

خواب اسان جا رستي ۾ ڪيئن ٽڪجي پيا!  
راهوڪيءَ ۾ فاضل راهو سوچي ٿو.

ڪنهن به ڪم جي مون لاءِ ناهي آزادي  
منهنجو هينئر تو وٽ قابو سوچي ٿو.

ماڻهوءَ جي دل واقعي گهرُ خدا جو آ  
پنهنجي شاعريءَ تي اڄُ باهو سوچي ٿو.

منهنجي گهٽين ۾ گهمندو هو استاد ڪڏهن  
ياد ڪري ماضيءَ کي دادو سوچي ٿو.

ٽنهنجي سونهن جون سينگارئون ڪيئن ڦاسائي  
منهنجي من ۾ ويٺل گهاٽو سوچي ٿو.

## وساري نه چڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

هوءَ ته سڀ ڪجهه ڄاڻي ٿي.  
پوءِ ڇو درد اُمائي ٿي.

اهڙي اڳ ۾ ڪانه هئي  
جهڙي آهي هاڻي ٿي.

هيڪل جندڙي هنن کي ساري  
خوابن کي پئي وائي ٿي.

تون جو ناهين، دنيا سائين  
تيرَ اسان تي تائي ٿي.

چاندوڪيءَ جي لهرَ هوا ۾  
تنهنجون يادون آڻي ٿي.

## وساڙي نه ڇڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

حاويليءَ ۾ هڪڙي چولي ڦٽڪي ٿي.  
شايد ان ۾ ڪائي پرولي ڦٽڪي ٿي.

ڪوئل پاڻُ الائي ڪاڏي اُڏري وئي  
وڻ تي پو پي ان جي ٻولي ڦٽڪي ٿي.

سانجهيءَ ڌاري ٿڪل شڪاري سَـرھو آ  
ڍنڍ پکين جي اُجري ٿولي ڦٽڪي ٿي.

اُچُ به سُتل آ جڪرو پنهنجي بنگلي ۾  
دروازي تي خالي جهولي ڦٽڪي ٿي.

سمند جا نيرا نيڻُ اُچارا پاسن ٿا  
ٿر جي من ۾ چڻُ ڪا چولي ڦٽڪي ٿي.

ڪاريءَ جو آواز اُجهامڻ وارو آ  
رائيفل جي ناليءَ ۾ گولي ڦٽڪي ٿي.

محبوبن جا ڍنگَ بدلجي ويا آهن  
\*سچل تنهنجي هاڻ گهڙولي ڦٽڪي ٿي.

\* سهڻي يار دي گهڙولي پردي هان..... سچل

پيارَ جي اتهاسَ ۾ پوڳيان پيو.  
ڄڻُ صدينَ جي تاسَ ۾ پوڳيان پيو.

ويجهڙن کان دل پري ٿيندي وڃي  
انُ ڏٺنَ جي آسَ ۾ پوڳيان پيو.

هرَ خوشي خنجر هڻي ٿي آسَ کي  
دردَ جي بنواسَ ۾ پوڳيان پيو.

بي سبب توکي روئاري مون ڇڏيو  
هاڻُ ان احساسَ ۾ پوڳيان پيو.

تنهنجي نيئنَ ۾ جو هي مهراڻُ آ  
مان انهيءَ جي پياسَ ۾ پوڳيان پيو.

دُور ڌرتيءَ کان رهڻَ جي هي سزا  
اجنبي آڪاسَ ۾ پوڳيان پيو.

جتي ڪتاب آ رکيو  
اٿي گلاب آ رکيو.

تو اکين جي چانو ۾  
ڇو حجاب آ رکيو.

مون گناهه پوکيا  
تو ثواب آ رکيو.

بي سرن جي ديس ۾  
تو رباب آ رکيو.

مان ڪيان تو پيار ۾  
تو حساب آ رکيو.

زندگيءَ ۾ توسوا  
بس عذاب آ رکيو.

ڪيسين درد پنهنجي دلين ۾ ڏڪايون.  
اوهان کي نه سائين! ته ڪنهن کي ٻڌايون.

نه ڏيئو آ روشن نه ڪڪ پڻ بچيو آ  
هوائن اسان سان ڪيون هن پلايون.

شرابن ۾ وهنتل اوهان جا غزل هن  
مٽيءَ هاڻيون آهن اسانجون هي وايون.

اسان پنهنجي پاڳن جون هيسيل هي هرڻيون  
زماني جي بگهڙن کان ڪيسين بچايون!

تنهنجو نانءُ اُچارڻ عبادت اسانجي  
سوا ذڪر ان جي گهڙيون سڀ اجايون.

اهو عشق آهي حجابن کان اڳتي  
آهي پيار توسان، ڀلا ڇو لڪايون.

پڙهيون مون ته آهن گهڻن جون ڪهاڻيون.  
هوائن ٻڌايون وڻن جون جون ڪهاڻيون.

مُساڦر ڪي رستي جي مٽيءَ ٻڌايو  
پنهوارن، ڏنارن، ڏٽن جون ڪهاڻيون.

گلابن جي مند ۾ اڃايل رهيا جي  
ٻڌايون انهن ئي چپن جون ڪهاڻيون.

تتي دل مڃي جو اوهان سان ڪجن ها  
اوهان کان ئي مليل ڦٽن جون ڪهاڻيون.

تُون ڏاڻن، هرن ۽ جنڊن کان ڀڄي ڏس  
لڦن سان سجايل هٿن جون ڪهاڻيون.

اسان پنهنجو ورثو نه سانڍي سگهياسين  
فخر سان ڪيون ٿا وڌن جون ڪهاڻيون.

سدا اڀي آهي ستارن سان مُرڪيو  
۽ ڌرتيءَ جي دل ۾ ڏڪن جون ڪهاڻيون.

منهنجي حياتيءَ ۾ باقي بچيون هن  
اوهان جي اُمائيل خطن جون ڪهاڻيون.

زندگي ٻيو ڀي گهڻو ڪجهه چاهي ٿي.  
ڇا ٿيو جو هوءَ ٽنهنجي ناهي ٿي.

ڇڻ ته آهيان مان مٽيءَ جي مُورتي  
پاڻ ناهي پاڻ ئي هوءَ ڊاهي ٿي.

اڳ ته اهڙي ڪانه هئي هوءَ سانوري  
بي رحم هاڻي پلا چو آهي ٿي.

ڪنهن کي ڊاهڻ جا ارادا ٿي رکي!  
روز جو هوءَ پاڻ کي ائين ناهي ٿي.

پيار جو هي ڪرشمو آهي جو هوءَ  
پاڻ کان وڌ ڪنهن ٻئي کي چاهي ٿي.

بادل جي دلداريءَ تي.  
ٿري سُمهي پيو واريءَ تي.

ڪين رهيو ويساهه وٺن ڪي  
طوفانن جي ياريءَ تي.

واهر بدران بيان چيا هن  
ليڪڪ جي بيماريءَ تي.

ڏاڍو ٿيو افسوس آ مونڪي  
سوچ تنهنجي درباريءَ تي.

پن سمورا پهڪي پيا هن  
ڪوئل ويٺي ٿاريءَ تي.

ساوڻ جا برساتي سڻا.  
تي ويا جن گهر پاتي سڻا.

ننڊاڪيليءَ سان ڪمري ۾  
پڪجي ويا اڌ راتي سڻا.

رات جي ڪارن نيئن مان  
پائڻ ٿا پيا جهاتي سڻا.

گهايل ويندا نيٺ ڪري هي  
سايائڻ جي چاتي سڻا.

نيئن ۾ تيزاب چٽي ويا  
سُهڻيءَ جا محلاتي سڻا.

پاڻ اچن پل پاڻ اچن  
ڪين ڪين خيراتي سڻا.

مون سان ٿي ناراض ويا هن  
تو وانگي جذباتي سڻا.

روشني اونداهه ۾ گم ٿي وئي.  
دوستي ويساهه ۾ گم ٿي وئي.

سج جي ڪرڻ منجهان گذري هوا  
ڇڻ ٿڌي وٺراهه ۾ گم ٿي وئي.

حسن جي ناراضگي تي زلزلو  
عاشقي اوڙاهه ۾ گم ٿي وئي.

نفرتون هڪ جاءِ تي گڏ ٿيون جڏهن  
دشمني هڪ ٺاهه ۾ گم ٿي وئي.

ڪيتري معصوم هئي ۽ بيخبر  
ڇوڪري جا چاهه ۾ گم ٿي وئي.

ڪو پڪي ترسي نه ٿو ڪنهن لام تي  
آستي پڇ ڊاهه ۾ گم ٿي وئي.

گل فقط استيج تي رهجي ويا  
شاعري ساراهه ۾ گم ٿي وئي.

وارياسو وٽڪارُ تي سمجھي.  
مُرڪي ڏسڻ کي پيارُ تي سمجھي.

مون ڏي ائين نھاري تي چڻُ  
تاريخي آثارُ تي سمجھي.

مان ته هُيس مجبور مگر هُوءُ  
محبت جو غدارُ تي سمجھي.

ڪنهن جي دل ٽوڙڻ کي شايد  
جيون جو وهنوارُ تي سمجھي.

منهنجا لُڙڪ سُڪي ويا آهن  
هُوءُ چو تارون تارُ تي سمجھي.

## وساڙي نه ڇڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

جنهن ۾ سمنڊُ سمايل آهي.  
سوئي اندرُ گهايلُ آهي.

پنهنجي ليکي مُرڪي ويٺو  
شايد هي به ستايلُ آهي.

راڳي گيتُ ٻڌاءِ نئون ڪو  
هي ته ٻين جو ڳايلُ آهي.

سارنگيءَ جي سيني جهڙو  
مون ۾ دردُ سمايلُ آهي

چنڊُ تارن جي ڦٽن پُرسان  
ڇڻُ ڪو ٻارُ ٻُڪايلُ آهي.

آءُ ته گڏجي ڪلي وٺون پئي  
هڪڙو تهڪَ بچايلُ آهي.

پي ڪنهن سان اڄُ ملڻو ناهي  
پرين اسان وٽِ آيلُ آهي.

## وساڙي نه ڇڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

مان تنهنجي پيار ۾ ويڙهيو پيو آن.  
ڇڻُ ته ڪنهن هُٻڪار ۾ ويڙهيو پيو آن.

ياد پيو ڪُجهه ڪين تو مونڪي رهي  
تنهنجي ئي مان سار ۾ ويڙهيو پيو آن.

تهڪ تنهنجا تو ٻُڌان ڇڻُ تو لڳي  
مان ٿڌي وٺڪار ۾ ويڙهيو پيو آن.

شام جو اچڻي آن تون ۽ مان هتي  
صبح کان سينگار ۾ ويڙهيو پيو آن.

ذهن ۾ ڇڻُ نظرين جي جنگ آ  
سوچَ جي سنسار ۾ ويڙهيو پيو آن.

آس اڏرڻ جي، پڪين جيان هُئي مگر  
حالتن جي چار ۾ ويڙهيو پيو آن.

تُنهنجي ڪاوڙ ڪريلا مون لئه ٻئي  
دردَ جي دستار ۾ ويڙهيو پيو آن.

ڇڻُ سُڪل ڪنهن نانَ جيان مان تو سوا  
رديءَ جي اخبار ۾ ويڙهيو پيو آن.

شهر پنهنجي ۾ هئي جا زندگي.  
ڪنهن اسان کان سا گسي سا زندگي.

روڊ تي لکجي وئي رت جي لکير  
ڪنهن جي کاتي ۾ لکي سا زندگي.

ڪيترا آهن ڏکي شاعر مگر  
گيت تنهنجا ئي چون ٿا زندگي.

ساهه ۾ ويساهه ڪيڏو آهي پر  
سند کان پياري گبي ڇا زندگي.

جنهن ۾ آهي موت جو ئي انتظار  
ساب سڌي ڇڻ پلا ڪا زندگي.

مان ميان ٿو خوبصورت آهي مگر  
تو سوا هيءَ ڇا ڪجي ها زندگي.

سُونهن جي هڪ سانوريءَ موهي چڏيو.  
واٽ ويندي ڪامڻيءَ موهي چڏيو.

تنهنجي ڪاوڙ پي لڳي پياري مگر  
رنگ تنهنجي ٿامڻيءَ موهي چڏيو.

رُوپ سڀ تخليق جا سُهڻا هئا  
مون کي پر تن جي ٿڻيءَ موهي چڏيو.

نفرتن جي هن وڏي شمشان ۾  
پيار جي هڪڙي ڪڻيءَ موهي چڏيو.

حُسن جي ميلي ۾ ڪيئي جل پريون  
هُن مگر هڪڙيءَ چڻيءَ موهي چڏيو.

چڻُ ته پيرن سان لتاڙي دل وئي  
هر ادا سان ناچڻيءَ موهي چڏيو.

## وساڙي نه چڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

ڪيسي م جي سڻا ٿئي  
تولہ ڏکيا رستا ٿئي.

ڏک وچوڙا هي اوسيٿڙا  
محبوبن جا تحفا ٿئي.

ٿون ته ويو هئين خوشين پويان  
ساگيا درد ئي آندا ٿئي.

ٿنهنجون صدائون بي معنيٰ هن  
رهبر پوڙا گونگا ٿئي.

ڪيسين گهايل پير ڪندين هي  
اڳيان سمورا پاڇا ٿئي.

چالئ ڳوٺ چڏي ويو آهين  
شهر م ڪهڙا پنهنجا ٿئي.

مُرڪي تو هي پاتا هن پر  
نانگن جهڙا تمغا ٿئي.

پنهنجي انا سان دفن ويا ٿي  
قبرن تي بس ڪٿا ٿئي.

مُنهنجي اکين ۾ پاڻي ڪونهي  
هاني ڪابه ڪهاڻي ڪونهي

ڪيئن چڻي ها دردُ اسانجو  
دل آ پيارا چاڻي ڪونهي.

سارا لفظ کڻي ويا آهن  
دريائن ۾ پاڻي ڪونهي.

تُنهنجو پيارُ مليو جي ناهي  
ڇڻُ ته حياتي ماڻي ڪونهي.

مُنهنجي ڪوٽا جو ڳياڻي آ  
ڪا شهزادي راڻي ڪونهي.

آس تي جيون گذري ويندو  
خوابن جي ته پُڄاڻي ڪونهي.

اوپرن جيان هوءَ هتان گذري وئي.  
ياد چئو ڪا ذهن تان گذري وئي.

سج صبح جو در اچي ڪٽڪائيو  
رات ساري درد جيان گذري وئي.

مون ته واٽون سڀ نهاريون پئي مگر  
هوءَ الائي جي ڪٿان گذري وئي.

جنوريءَ ۾ جون جهڙي ڪا چمي  
چئو چين جي پر منجهان گذري وئي.

تنهنجي وئي کان پوءِ ٿيو احساس هي  
زندگي چئو مون وٽان گذري وئي.

گهوٽ سان گڏ ڪار ۾ هوءَ ڪامڻي  
چئو ته منهنجي دل مٿان گذري وئي.

ڪين تي مون کان سگهيو ڪو فيصلو  
ريل تنهنجي شهر مان گذري وئي.

مون وٽ جا پرياتِ پري ٿي.  
ان ۾ تنهنجي باتِ پري ٿي.

سڀني آڪيرا روشن آهن  
ڏس ته پڪين جي لاتِ پري ٿي.

چنڊُ به شايد ٽڪجي پيو آ  
جوپن جي اڌ راتِ پري ٿي.

گيتُ نه اوندهه ڳڙڪائيندي  
اڃا ته پنهنجي ذاتِ پري ٿي.

تنهنجي سوپِ اجهامي ويئي  
ليڪن منهنجي ماتِ پري ٿي.

## وساڙي نه چڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

مايا ڏي سنسار جو رستو.  
پنهنجو آهي پيار جو رستو.

ساجن ڏي جو رستو آهي  
سوئي آهي دار جو رستو

هيءَ به هڪڙي سوپ اٿي  
يار لئ وڻجي هار جو رستو.

تنهنجي آئي تي ويو آهي  
من - بر م وٽڪار جو رستو.

پتر ڪندا شيشا جنهن تي  
دلبر جي ديدار جو رستو.

منهنجون پانهون قهليل آهن  
تو ورتو انڪار جو رستو.

تنهنجو نانءُ رکيل آ ان تي  
سارو آ هپڪار جو رستو.

عشق سوا هي ڪنڊو ناهي  
شاعر لئ اظهار جو رستو.

هي بي رنگ جيون رنگا رنگ ڇوليون.  
ڏکڻ جي ڏهر ۾ ٿريلين جون ٽوليون.

سياري جون راتيون اهي ئي ته ساڳيون  
مگر مڇ ميڙا نه ڳالهيون پروليون.

روئي پاڻ ئي ٻار چپ ٿي سمن ٿا  
رهيون ياد ناهن مگر ڪنهن کي لوليون.

ڪوئي پوتو پوکڻ وڌي ڳالهه آهي  
هوٽل ۾ ڳالهيون ڪرڻ يار سوليون.

صدين کان سوالي حويليءَ جي در تي  
هي معصوم اکريون ۽ خالي ڪي جهوليون.

وئي آهي گم ٿي خبر ناهي ڪيڏانهن  
اچو مرڪ پنهنجي اسان گڏجي ڳوليون.

سدا مهڪ موتي جي نچندي رهي آ  
اسان جي اڱڻ ۾ ڦٽيون ڪيئي ڳوليون.

## وساري نه چڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

هي ڌرتيءَ جي ٻولي وساري نه چڏجانءِ  
يلي دوست ڪيئي تون ڳالهائڻ ٻوليون.

وڃي دل اسان جي ٿي رنگين بڻجي  
جڏهن توسان گهاريل اچن ياد هوليون.

”اڃا سمنڊ پوڙهو ٿيو ڪين آهي“  
ڪناري کي مُرڪي ٻڌائڻ ٿيون چوليون.

تو جا اکين سان گئي آ.  
گالهه وڻي سا وڻي آ.

دل ۾ جاڳي دردُ تو  
مُرڪَ چين تي پئي آ.

پيار جو گيتُ لکي ۽ تون  
هُن کي هٿ ۾ ڏئي آ.

چاهت، بي رنگ جيون ۾  
رنگَ وکيري وڻي آ.

”مونکي ايتو سار نه تون“  
چنڊَ پرينءَ کي چئي آ.

جنهن نه مُحبت گئي آ  
تنهن وٽ ساري رئي آ.

جي به دردن جون ساعتون آهن  
عشقُ تنهنجون عنايتون آهن.

روبرو دوستيءَ جون دعوائون  
دل ۾ ڪيڏيون رقابتون آهن.

شهرتن جو سهارو چاهين تو  
عارضِي سي به اڏاوتون آهن.

تنهنجي نظرن مان جي ڪري پياسين  
جاتي ڪاڻي ملامتون آهن.

تهڪ ميلا ۽ هي وچوڙا ئي  
زندگيءَ جون علامتون آهن.

علم وارن جا ادبي ميڙن ۾  
مسخرن جون صدارتون آهن.

ڪا خبر ناهي ته ڪٿي آهين  
تنهنجون خوابن ۾ زيارتون آهن.

هاري مزدور جا ڪيل پورهيا  
ديس! تنهنجون عبادتون آهن.

## وساڙي نه ڇڏجو (ادل سوھرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

رائيون جاڳي ڏکندو آهيان.  
گيٽ تڏهن ڪو لکندو آهيان.

عڪس اکين ۾ سونهن جا آهن  
خواب نگر ۾ رهندو آهيان.

دل جي پيڙي پُڙا پُڙا  
لهر لهر سان لڇندو آهيان.

پيار جو هڪڙو لفظ جيئاري  
نفرت سان مان ڏهندو آهيان.

اندر ۾ چڻ سمنڊ آ ڪوئي  
چوليون چوليون ڇلندو آهيان.

هٿيارن جي پرواهه ناهي  
ٽنهنجي اکين کان ڊڄندو آهيان.

توڪي ساري آءُ اڪيلو  
وکر پکين جا ڏسندو آهيان.

ڇٽڪا لفظ سنپاري ٽنهنجو  
پنهنجي ليکي ڪلندو آهيان.

هوءَ به اڻڄاڻ ٿيندي پئي وڃي.  
ذهن ۾ چڪتاڻ ٿيندي پئي وڃي.

مون اڃايل واسطي هوءَ جل پري  
ڪربلا چاڪاڻ ٿيندي پئي وڃي.

هن کان مُرڪي موڪلايم هاڻ پر  
اکين ۾ آلاڻ ٿيندي پئي وڃي.

هونئن ته ڪيئي رنگ آهن هر طرف  
تو سوا پيلاڻ ٿيندي پئي وڃي.

نانءُ ٽنهنجو مون فقط آهي ڪنڀو  
ڪمري ۾ سرهاڻ ٿيندي پئي وڃي.

سوچ تي آلودگيءَ جو هيءُ اثر  
دلين ۾ ڪاراڻ ٿيندي پئي وڃي.

تون رڻي آهين ته منهنجي رُوح ۾  
درد جي چانداڻ ٿيندي پئي وڃي.

تون ملي آهين ته منهنجي هر گهڙي  
خوبصورت هاڻ ٿيندي پئي وڃي.

## وساڙي نه ڇڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

فنڪار آسین آهيون.  
هڪار آسین آهيون.

جا عشق آهي پاتي  
دستار آسین آهيون.

گهڙ ناهي ڪو جن جو  
سي پار آسین آهيون.

ڪنهن پيار ڪهڙيءَ جا  
ڪردار آسین آهيون.

توکان ئي ويا وسري  
ڇو يار آسین آهيون.

انياءَ جي سيني ۾  
تلوار آسین آهيون.

ڪنهن ساز پراڻي جي  
ڄڻ تار آسین آهيون.

تي دردُ ڏئي دنيا  
دلدار آسین آهيون.

تُنهنجي دَر تي ساهي آهي.  
اُن کان اڳتي ڪاهي آهي.

تُنهنجي مُرڪ ملي آ مونکي  
جيئن لاءِ الاهي آهي.

هڪڙو پيار سلامت رهندو  
سارو سانگُ تباهي آهي.

تُنهنجي مُنهنجي دل جي وچ ۾  
پُل مون هڪڙي ناهي آهي.

ڪڏهن به وڃڻي ويندا سين  
رُوح تہ رڻ جو راهي آهي.

## وساري نه چڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

مان ڪڪر جو روپ ڌاري ٿو اڃان.  
شام ٽنهنجي لاءِ ٿاري ٿو اڃان.

منظرن ۾ رنگ ٿا پرڃي وڃن  
ٽنهنجو چهرو جي ٺهاري ٿو اڃان.

توسان گڏجڻ جو بهانو جيئن ملي  
ڪجهه نه ڪجهه ٿو وٺ وساري ٿو اڃان.

ريشمي ڪنهن خواب جيان مونکي لڳن  
ڪي گهڙيون ٿو وٺ گذاري ٿو اڃان.

جهول ۾ ڪجهه تهڪ آڻي ٽنهنجي لئه  
درد سڀ گهر ۾ سُمهاري ٿو اڃان.

حادثن جو هر طرف آهي هُجوم  
سُونهن ٽنهنجي ئي سَهاري ٿو اڃان.

ڪنهن به مونڪان نانءُ جو آهي پُڇيو  
نانءُ ٽنهنجو ئي اُچاري ٿو اڃان.

ڪهڙي رستي کان اچين ناهي خبر  
گل مان هر هنڌ پٽاري ٿو اڃان.

اوهان جي اکين ۾ اشارا ٿا مُرڪن  
۽ خيالن ۾ مُنهنجي نظارا ٿا مُرڪن.

”گهڻي وقت کانپوءِ وريو ڳوٺ آهين“  
چئي مونکي رستا ۽ چارا ٿا مُرڪن.

حياتيءَ جي مشڪل ۽ ظالم گهڙين ۾  
اوهان جي ڏنا سي سهارا ٿا مُرڪن.

اوهان جي ڳلن جي ڳلابن کي ڏسندي  
اُڃايل چپن جا ڪنارا ٿا مُرڪن.

اکين ۾ انهن جي رهيو لڙڪ ناهي  
ڏسي توکي بادل اُڃارا ٿا مُرڪن.

نيئن اوهان جي نيئن ۾ جو اٽڪي پيا.  
ان کانپوءِ بس صدمن ۾ جو اٽڪي پيا.

وڇڙڻ ويلي ڪين مون توسان ڳالهايو  
لفظ نڙيءَ جي رستي ۾ جو اٽڪي پيا.

ڪيڏا ٿي مائوس ويا هو ڪن پل ۾  
لغڙ ٻارن جا ڪنڊن ۾ جو اٽڪي پيا.

ماڻهن تائين پهچن آخر ڪين پلا؟  
گيت اسان جا تمغن ۾ جو اٽڪي پيا.

سالگره جو ميڙ لڳو پئي مصنوعي  
پيار اسان جي لفظن ۾ جو اٽڪي پيا.

ڪنهن جي دل جو ڏر ڪڙڪائي ڪين سگهيا  
خواب اسان جا پئسن ۾ جو اٽڪي پيا.

مون ته اچڻ تي چاهيو تنهنجي شاديءَ ۾  
تنهنجا واعدن پيرن ۾ جو اٽڪي پيا.

## وساڙي نه ڇڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

اُڃڙيل دل جي ويرانِي ڪنهن ڪونه ڏٺي  
خيال سين جا رنگن ۾ جو اٽڪي پيا.

رقص انهيءَ جو رُڪجي ويو هوءَ ٿڪجي پئي  
وار هوا جا جهڳٽن ۾ جو اٽڪي پيا.

ٻاهر ٿي برسات وسي سا ڪيئن پسون  
پنهجا عقيدا جو حُجرن ۾ جو اٽڪي پيا.

جيڪو مون وٽ رهجي ويو توکان ڪتابُ.  
تنهنجون ٿو ڳالهيون ڪري مون سان ڪتابُ.

جو ڏنو مون دوستَ کي تحفو ڪري  
سو ڪپاڙيءَ جي مليو هٿ تان ڪتابُ

حادثي ۾ هُو گذاري ويو ڪوي  
سڏڪندي هُن جي رهيو پيسان ڪتابُ

هونئن ته منهنجو دوستُ آ پيارو مگر  
ڪين ٿو مُرڪي ڏسي تو جيان ڪتابُ.

ڪيترو صدمو رسيو دل کي جڏهن  
هُن چيو هو: ”ڇا ڪندس هي مان ڪتابُ.“

دلڙبائي ڪين ٿي ايڏي ٺهي.  
اڄ جڏائي ڪين ٿي ايڏي ٺهي.

حسن ٽنهنجو لوڪ ٿو پاگل ڪري  
رُونمائي ڪين ٿي ايڏي ٺهي.

ٿهمن ڪان چو لنوائين ٿو پيو  
پارسائي ڪين ٿي ايڏي ٺهي.

نائءُ ٽنهنجو نانگ ٿي تولءُ مٿان  
خود نمائي ڪين ٿي ايڏي ٺهي.

واٽ تان پٿر ٿي ڪن ٿون ڪجهه ته ڪر  
واندڪائي ڪين ٿي ايڏي ٺهي.

نيازمنديءَ کي ٿا سمجهن بزدلي  
اڄ چڱائي ڪين ٿي ايڏي ٺهي.

## وساڙي نه ڇڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

جيڪا دل اُڃاري ناهي  
سائي دردَن واري ناهي.

هرڻيءَ وانگر چرڪين ڇو ٿو؟  
مُنهنجو پيارُ شڪاري ناهي.

هڪلي پيو ماريندو ڪونه  
هُو هاري آ ماري ناهي.

سڀني آڏو چالڻ جهڪندي  
دل مُنهنجي درباري ناهي.

نيئَ نڌيءَ جا پياسا آهن  
\*واريءَ تڙ تي واري ناهي.

پيارَ ۾ ڪهڙا کاتا رکجن  
هي ڪا سرمائڪاري ناهي.

سردُ هوا پُڇي ٿي مونکان  
باهِ تو گهرَ ۾ ٻاري ناهي.

چنڊَ جو رقصُ ڏٺو ناهي تو  
سُمنڊَ تي رات گذاري ناهي.

\*واري تڙ: سکر جو هڪ پاڙو جتي هاڻي واري نه آهي.

هُنَ ويڇاريءَ نندَ کي وڪڙي ڇڏيو.  
مُرسُ هُنَ جي جنڊَ کي وڪڙي ڇڏيو.

تُهَنجِي جويَنَ جي ڏسي جادوگري  
مُونَ سَموري مندَ کي وڪڙي ڇڏيو.

راتِ جو نڪري تُو ڪو گهرَ منجهان  
ڳوٺَ وارنَ چنڊَ کي وڪڙي ڇڏيو.

جنهنَ ۾َ سازشَ جي ڦٽَ جو ٿي گمانَ  
ذهنَ جي اُنَ ڪنڊَ کي وڪڙي ڇڏيو.

مونَ بتيو پيارَ جو جوڙيو مگر  
تو اکينَ جي سمنڊَ کي وڪڙي ڇڏيو.

ايترا صدمَ رسيَ جو نيٺَ مونَ  
دلَ جي ننڍڙي ڪنڊَ کي وڪڙي ڇڏيو.

## وساڙي نه ڇڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

جو ٿر ۾ ڏٺو هوندئي.  
ٻڌتر ۾ ڏٺو هوندئي.

جنهن پيارَ کي ٺُڪرايو  
نوڪر ۾ ڏٺو هوندئي.

هڪ چهرو ئي هرڪنهن  
منظر ۾ ڏٺو هوندئي.

شيشي جي وڏائيءَ کي  
پتر ۾ ڏٺو هوندئي.

ڳولا ٿو ڪرين جنهن جي  
دلبر ۾ ڏٺو هوندئي.

هڪ پيارَ سوا ڪُجهُ نه  
هن گهر ۾ ڏٺو هوندئي.

عينن جون ٻڌي ڳالهيون  
اندر ۾ ڏٺو هوندئي.

محبوبن جي ڪاوڙ کي  
خنجر ۾ ڏٺو هوندئي.

گرم جُملا پيٽ تي رهجي ويا.  
سردُ سُدڪا پيٽ تي رهجي ويا.

جن کي نُڪرائي ڇڏيو لهرُن هيو  
ڪوڏ سُهڻا پيٽ تي رهجي ويا.

سڀ خوشيون ميڙي ڪئي آياسين پر  
درد پنهنجا پيٽ تي رهجي ويا.

هُو بتيلا پنهنجا ڪاهي ويا هليا  
خواب تن جا پيٽ تي رهجي ويا.

برت ڊي جي هئي خوشي توکي مگر  
سارا نُحفا پيٽ تي رهجي ويا.

هاڻي يادن جي اڏامي ٿي رئي  
سُندر لمحا پيٽ تي رهجي ويا.

گهر پُڄي ماڻهن کي آيو ياد هي  
تن جا پاڇا پيٽ تي رهجي ويا.

## وساري نه چڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

دردن کان لڪائي هئي،  
مون مرڪ بچائي هئي.

ڪا ڳالهه هئي جيڪا  
مون کان تو لئوائي هئي.

ڪنهن ڪونه ٻڌي ڪوتاهه  
رستن کي ٻڌائي هئي.

ڏسندي ئي پريان مونکي  
تو راهه مٽائي هئي.

چادر ۾ گهي چنڊ کي  
هوءَ رات به آئي هئي.

جنهن ۾ نه ذڪر تنهنجو  
سا ست اجائي هئي.

طوفان جي نين ۾  
ڪيڏي ته وڌائي هئي.

هڪڙي ته هئي جندڙي  
سا پي ته پرائي هئي.

اهڙو واءُ به گهلندو سائين  
مون کي منهنجو ملندو سائين

پاڻ کان وسري ويندس مان پر  
تنهنجو خيال ته رهندو سائين.

دردن ايتو توڻيو آ جو  
مان ته وڃا تو ڏهندو سائين.

جنهن کان وڃڻي پيارا ويندا  
ڪيئن ڀلا سو کلندو سائين.

اوپائين تي جيڪو رسندو  
آخر هيٺ ته ڪرندو سائين.

تنهنجي دل مان تڙجڻ وارو  
گهڻيءَ گهڻيءَ ۾ رلندو سائين.

هڪ طرفو هي پيار اوهانجو  
ڪيسيتائين هلندو سائين.

عاشق آهين چانو تو ڳولين  
پيار ته آهي جلندو سائين.

جڏهن به تهنجي پيار جا لهجا گونگا ٿي پئي ويا.  
منهنجي دل جا سارا دھڪا گونگا ٿي پئي ويا.

ڪندي عبادت ذهن تي تنهنجي چھري اڀرڻ سان  
سارا ورد وظيفا منهنجا گونگا ٿي پئي ويا.

تنهنجي حُسن جي هٿيارن جي آڏو سانولڙي  
تلوارون ۽ بڻجيون پالا گونگا ٿي پئي ويا.

حاويليءَ ۾ چنڊ ڏٺو پئي جذبن جو قتلامُ  
رات جي هنج ۾ ڪيئي سُڌڪا گونگا ٿي پئي ويا.

جڏهن به تون استيڇ تي آئينءَ ٻٽڙي لفظ چوڻ  
شور ۾ ورتل ميڙ ۽ جلسا گونگا ٿي پئي ويا.

پاڻياريءَ جي نيئن ۾ ڪو اهڙو جادو هو  
ڪوھ جي ڀرسان ماڻهو پياسا گونگا ٿي پئي ويا.

ڦٽين وانگر لفظ مون چوندي تنهنجي لاءِ رکيا  
تنهنجي سامهون سارا جذبا گونگا ٿي پئي ويا.

هر منظر آ خوف ۾ ورتل  
جي دلبر آ خوف ۾ ورتل.

مسجد ۾ مايوسي آهي  
۽ مندر آ خوف ۾ ورتل.

رهواسين جي قتل پڄاڻان  
خالي گهر آ خوف ۾ ورتل.

تون منهنجي پر ۾ آهين پو  
ڇو اندر آ خوف ۾ ورتل.

راهون ڌنڌليون ٿي وينديون  
جي رهبر آ خوف ۾ ورتل.

هڪڙي چنڊ اڳيان تارن جو  
ڇڻ لشڪر آ خوف ۾ ورتل.

دل حاضر آ تنهنجي اک جو  
ڇو خنجر آ خوف ۾ ورتل.

اجرڪ جا رنگ اڌري ويندا  
جي کلچر آ خوف ۾ ورتل.

ٿڪل شامَ جهڙي حياتي اسانجي.  
خالي لامَ جهڙي حياتي اسانجي.

اوهان جي اکين ۾ انگورن جون وليون  
پيگل جامَ جهڙي حياتي اسانجي.

سڀئي ٿهڻون هن اسانجي حصي ۾  
آ بدنام جهڙي حياتي اسانجي.

اندر ۾ اسان جي سوين ڪربلائون  
تي ماتام جهڙي حياتي اسانجي.

سڀئي خواب پنهنجا ويا گهائجي هن  
هي سنگرام جهڙي حياتي اسانجي.

اسان جي نصيبن ۾ نه نوري نه ڪينجهڙ  
نه ئي جامَ جهڙي حياتي اسانجي.

مونسان جڏهن به تهنجي جوانن ڳالهايو.  
دردن زخمي سيني عذابن ڳالهايو.

کنوار- پوٽيءَ جيان هوءَ ته وئي شرمائجي  
مون سان هن جي چڻ ته حجابن ڳالهايو.

ڪنڊا سڀ ناراض ٿيا ها مون تي جو  
چالڻ مَرڪي مونسان ڳالهايو.

”ڌرتيءَ تي گدلاڻ ڏسو ڪيئن ڦهلي آ“  
جهوپڻ پيسان ڪالهه نوابن ڳالهايو.

”سمجھي سگهندين ڪين اسان جي درد سوا“  
عشق جي مڙني مون سان نصابن ڳالهايو.

”ساهُ اسانجو منجهي پيو هي ڏرُ ڪوليو“  
الماريءَ منجه بند ڪتابن ڳالهايو.

تو سوا هر ساڙ تو سڏڪو لڳي.  
درد جو آواز تو هرڪولڳي.

مصنوعي لفظن سان ڪن ٿا آجيان  
ڪوبه ناهي جو هتي پنهنجو لڳي.

هرڪو جُملو چئ تہ حملو تو ڪري  
دوستيءَ جو هي نه تو لهجو لڳي.

”مونڪي ٽنهنجي آهي وٺندي شاعري“  
راءِ سا ٽنهنجي مونڪي تمغو لڳي.

پيار جي دنيا جو پنهنجو رنگ آ  
دردُ پي محبوب جو تحفو لڳي.

پاڻ تو پنهنجي ڪري واکاڻ هو  
آدمي ڪيڏو نه تو هلڪو لڳي.

مان وڇوڙي جون ڪيان تو ڳالهيون  
۽ اوهان کي تو اهو چرچو لڳي.

## وساڙي نه ڇڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

بددعا مونکي ٿي تون ڏيئي سگهين  
خط هي مونکي ٿو هي تنهنجو لڳي.

تون ڏين تي تهڪ منهنجي حال تي  
منهنجي دل ۾ ڇڻ ته تو ڪو ڪو لڳي.

پاڻ گڏجي گهارينداسين زندگي  
ڳالهه ٿي هاڻي اها سڀنو لڳي.

دل جي ڌرتي ٽوهن جا سلسلا.  
درد جا گذرن ٿا ڪيئي قافلا.

ڏک ٿو هاڻي ٿئي ڪنهن ڳالهه تي  
پاڻ سان ڏاڍا ٿا هن حادثا.

دور ڪنهن سُرندو وڃايو ٿي ڪٿي  
ڇڻ ته سڌڪا ٿي پريا ٿر جي هوا.

مارئيءَ جو ڪوڙو آهي ويو سڪي  
۽ عمر جي محل ۾ هڪ سمنڊ آ.

پارگر جي مور جي هر دانهن ۾  
روپلي جي روح جي آهي صدا.

ڪنهن ٻڌايو ڪين ٿنهنجو ڏس پتو  
مون ته روهڙيءَ ۾ ڪي ٿنهنجي پڇا.

پاڻ ڪڪرن کي روئارڻ چاهيو  
موت ۾ پنهنجن اکين ۾ لڙڪ ها.

ناهي ڪو افسوس مونکي زندگي!  
دوست جي مونکي سڃاڻن ڪين ٿا.

مُنهنجي گيتن راتِ مونڪا تي پُڇيو.  
شاعريءَ مان توکي آخر ڇا مليو.

تُنهنجي آڏو لفظِ اوندھ ٿي ويا  
ماڻ جو ڪمري ۾ ٿي ڏيئو جليو.

وڻ سڀئي سُڌڪن ۾ پئجي ها ويا  
گيٽُ ڪوئل هو جڏهن آلاپيو

دل به تُنهنجي شهر جي ديوار جيان  
هرڪو پنهنجو پوسٽر هڻندو رهيو.

روح ۾ سَوَ رنگَ ٿا جاڳي پون  
شاهه! توکي مون جڏهن آهي پڙهيو.

مان اکين جي سُمند ۾ ٻڌندو رهيس  
ڪيترو مونڪي ڪنارن تي سڏيو.

تُنهنجي وارن ۾ لڳل جو گلُ هو  
سادگيءَ مُنهنجي مٿان چڻُ ٿي کليو.

ڪاوڙ به هُن ڪئي آ ڏياريءَ جي شامَ جو.  
اوندهم ڏئي وئي آ ڏياريءَ جي شامَ جو.

درشن نه ديپُ ڪوئي تنها اداس لمحا  
توڪان سوا رئي آ ڏياريءَ جي شامَ جو.

جهرم جهانِ پيسان ٽنهنجي جهڳيءَ جو منظرُ  
چالاءِ سُرمئي آ ڏياريءَ جي شامَ جو.

پائي ڏڪن جي چادر هوءَ نينگري اڪيلي  
گهر ۾ ستي پئي آ ڏياريءَ جي شامَ جو.

ٽوهر جيان لڳو هو هر لفظُ چئڻ ته هُن جو  
چاچا چئي وئي آ ڏياريءَ جي شامَ جو.

هي عاشقن جون رسمون اظهار جا بهانا  
هُن کي گلابُ ڏئي آ ڏياريءَ جي شامَ جو.

”منهنجو وجود ٿيندو ٽنهنجي چين سان روشن“  
هُن کي وڃي چئي آ ڏياريءَ جي شامَ جو.

ڇنڊَ تي چڻُ ڄارُ تا پئجي وڃن.  
تُنهنجي مُکَ تي وارُ تا پئجي وڃن.

تُون تئين ناراضُ پو چڻُ ائين لڳي  
حُسنَ تي هٿيارُ تا پئجي وڃن.

گهرُ خوشيءَ جا ڪيترا ڪمزور هِن  
توري ڏکَ تي ڌارُ تا پئجي وڃن.

پيارُ جو اهڃاڻُ آ جو بي سببُ  
پاڻُ مَ تڪرارُ تا پئجي وڃن.

سوڀَ تي نادمَ بڻائي ۽ ڪڏهن  
هارُ تي پي هارُ تا پئجي وڃن.

ڪي پنهنجا پرايا جنم ڏينهن تي  
وري درد آيا جنم ڏينهن تي.

زماني جون تلخيون وساري سموريون  
اسان گل ورهايا جنم ڏينهن تي.

اڪين تي رکي ڪارڊ ٺهنجو چميو مون  
تيا سڪ سوايا جنم ڏينهن تي.

رڳو ٺهنجي خاطر ٺهنجي گهر جا پاتي  
سڀئي مون سڏايا جنم ڏينهن تي.

اها مڪ ٺهنجي آ مون لاءِ ڪافي  
هي تحفا آجيا جنم ڏينهن تي.

اڪين ئي اڪين ۾ ڏنيون تون واڏايون  
مون ڳوڙها لڪايا جنم ڏينهن تي.

گڙڪائي دُرُ ۽ دَري ڪونه ايندو.  
اهو عشق توڙي وري ڪونه ايندو.

وڃن وارَ چوڙيا ننگر پارگر تي  
وري هن شهر ڏي ٿري ڪونه ايندو.

انهيءَ اُس مِ ئي آ هلڻو مُسافر  
هُو سُورج اسان ڏي ٿري ڪونه ايندو.

وري پارِ توکي ئي وڃڻو آ سُهڻي  
هُو ميهارُ توڙي ٿري ڪونه ايندو.

اهائي حياتي گري پيارُ وٺُ تون  
هتي ڪوبه ٻيهر مري ڪونه ايندو.

ايا سنڌُ چالڻه نهارين تي واٽون  
هُو مالهي اُتم ۽ هري ڪونه ايندو.

اسان کان لنوائِي هليو تو وڃي.  
هُو رستو مٽائي هليو تو وڃي.

ڪڏهن هُو اسانجي هُيو آڙسي  
جو چهرو لڪائي هليو تو وڃي.

نه ترسي ڳالهائي عجب دوست آ  
رُڳو هٿ ملائي هليو تو وڃي.

سندس نيئُ آلا رهن تا مگر  
هُو سڀَ کي ڪلائي هليو تو وڃي.

اچي شهر مان هُو ڪوي شاعري  
وٺڻ کي ٻڌائي هليو تو وڃي.

هُو پوپٽُ ڳلن جو وٺي وائس پو  
ڇو ڪاڏي الائي هليو تو وڃي.

ڳائي گيتُ درديلو اڌ رات جو  
ڪو نندون ڦٽائي هليو تو وڃي.

تو ڏٺي پيارَ جي ڪا گهٽي ڪانه هئي.  
توڪي سڀ ڪجهه هيو عاشقي ڪانه هئي.

رات ريشم جيان رُوح تي چڻ لٽي  
ياد ٽنهنجي جلي چاندني ڪانه هئي.

ڪنهن نه ڄاتو ته هن خودڪشي چو ڪئي  
هن جي جيون ۾ ڪائي چمي ڪانه هئي.

تو ملڻ وقت اهڙو هو تائڙ ڏنو  
چڻ ته توسان ڪڏهن دوستي ڪانه هئي.

شبنمي شام جا رنگ چُنريءَ جيان  
ڪيئي چهرا هيا سانوري ڪانه هئي.

عيد آئي اسان جي اڳڻ تي ايئن  
دردَ جو رقصُ هو ڪا خوشي ڪانه هئي.

ٿون ته مُرڪي سين ڏي نهاريو مگر  
ٽنهنجي مُرڪن ۾ پنهنجي پتي ڪانه هئي.

## وساڙي نه ڇڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

ڇو نه سمجھي سگھين پيارُ مُنهنجو پرين  
ڳالھ مون جا چئي سام ڏکي ڪانه هئي.

مُون ته چاهيو پئي تُون به لکندي رهين  
مُنهنجي توڏي چئي آخري ڪانه هئي.

ڳوٺُ سارو ئي پاڳل هيو هنُ مٿان  
دل اسان جي رُڳو ئي چري ڪانه هئي.

غزلُ تو لکين ۽ پرائي زمين!  
نئين ڳول پنهنجي تون ڪائي زمين.

رڳو درد ئي ٿا ڦٽن ان منجهان  
اوهان ئي اسان جي سُڪائي زمين.

نه ڳاڙها غاليجا نڪي گل آهن  
اسان دل جي توله سڃائي زمين.

ڏئي خواب اڱرن جهڙا سانوريءَ  
اسان جي اکين جي جلائي زمين.

اهو عشق اهڙو ته ظالم آه جنهن  
وطن جي اسان کا ڇڏائي زمين.

هي رستا هي وڻ به سڀئي اوڀرا  
سوا تو لڳي ٿي اجائي زمين.

سڄي عمر ڳولا ۾ گذري وئي  
الائي تو ڪٿي جي وسائي زمين.

## وساڙي نه ڇڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

نه مُرڪون نه ميڙا، نه سهارا، جَمالا  
دُڪي آهي تَنهنجي ڀٽائي زمين.

جڏهن نندَ ڪنهن کان اَجَلُ تو کسي  
امڙِ جان سُمهاري اِهاڻي زمين.

وساړي نه چډجو (اډله سومرو) موکلیندږ: عبداللطيف انصاري سکر



**E-MAIL:** [abdullateefansari@yahoo.com](mailto:abdullateefansari@yahoo.com)  
[abdul.lateef\\_ansari@hotmail.com](mailto:abdul.lateef_ansari@hotmail.com)

اڃا تا پَسو  
وَسو ڙي وَسو  
اڙي بادلو!  
توهر ويون ٿي اسان جون اکيون.

نڪا بوند نيئن ۾ آهي رهي  
سڀئي خواب پنهنجا ويا هن ڊهي  
ٿي سوچ جو آ ويو سلسلو  
اڙي بادلو!

سنيها اسان جا پُڄن تا ڪٿي  
اسان جي ڏڪن جا مَسِيحا ڪٿي  
اچي زندگيءَ ۾ ويو زلزلو  
اڙي بادلو!

اسان جي نصيبن تي ڇو تا ڪلو  
اڪين ۾ اسان جي لهي اُڄ اڇو  
اوهان ئي گيو ڪو اسان جو ٻلو  
اڙي بادلو!

بهارن جي مستي  
هوائن جي هستي  
پرین! تنهنجي جوین  
سندي مند پُهتي.

ڏٺو تو جي مُرڪي  
حياتي آ پهڪي  
وري دل جي پيهر  
جُڙي آهي بستي.

ناهي پيارِ پستي  
ڏسي پنهنجي مستي  
اسان جي ادائُن تي  
مُرڪي ٿي ڌرتي.

جي ڏن مانُ ناهي  
ڪو ارمانُ ناهي  
ناهي پنهنجي چاهت  
ستارن کان سستي.

## وساڙي نه ڇڏجو (ادل سوھرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

جنم ڏهاڙي جون  
توڪي واڏايون  
گيٽ دعائن جو  
تولئ ٿا ڳايون.  
شال سدا مُرڪين  
مُڪرتين سان گڏجي  
ڪين ملن توڪي  
ڏکڙا ڪي پُلجي  
ائين ئي ٿا چاهيون  
تولئ ٿا ڳايون.

تون ميڙن ۾ گهارين  
سڀ تنهنجا سلامي ٿين  
تُنهنجا ڏينهن ائين گذرن  
پر ڪين ڪڏهن به اچن  
توڏي تنهنجا ڳايون،  
تولئ ٿا ڳايون.

هي رنگ هوائن ۾  
ڏس توڪي ٿا چاهن  
هي جذبا تحفن جا  
سڀ تولئ ئي آهن  
گيٽ غزل وايون  
تولئ ٿا ڳايون.

## وساڙي نه ڇڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

يادن جون چوليون  
تنها هي راتيون  
سمنڊ به ساڳيو آ  
۽ چنڊ به ساڳيو آ

مون چرڪ ڀري جاڳي  
تنهنجون تصويرون  
سڀني سان لائون  
تنها هي راتيون

شهر جي رنگن جا  
هو پاڻيءَ تي پاڇا  
جوپن جون جهاتيون  
تنها هي راتيون

دور ڪنارن تي  
وڪريل هن وايون  
تو مان جي ڳائون  
تنها هي راتيون.  
سمنڊ به ساڳيو آ  
۽ چنڊ به ساڳيو آ.

تُون آهين ڪائي خوشبو  
هڪڙو ٻوٽو آهيان مان  
تُون تنها ڪڪريءَ جيان  
واءُ جو جهوٽو آهيان مان  
توڪان دُور ته ناهيان مان.

روشن راهون تنهنجون ٻانهون  
تُنهنجي نيئن منجهه نگاهون  
توڪي ئي تو چاهيان مان  
توڪان دُور ته ناهيان مان.

تُنهنجي مُرڪ جا موتي ميڙي  
جوپن جا سڀ رنگ سهيڙي  
جيون منجهه سمايان مان  
توڪان دُور ته ناهيان مان.

تُنهنجي گهر جا سارا رستا  
منهنجا ئي سي آهن پيرا  
تُنهنجو پاڇو آهيان مان  
توڪان دُور ته ناهيان مان.

گُن سان سجايل  
هي جوين جا رستا  
اوهان لاءِ آهن  
اسان پنهنجو جيون  
ته ماڻي ڇڏيو آ.

گهڙيءَ منجهه گهائڻ  
ڏسي پوءِ لنوائڻ  
اسان تن اکين کي  
سُڃائي ڇڏيو آ.

ڪڏهن تهڪ پنهنجا  
هئا لوڪ ٻُڌندا  
اسان دوست! مُرڪڻ  
ته هاڻي ڇڏيو آ.

جتي ڪي به نانا  
ڏسون ٿا جي ٿندا  
اسان پيارُ تيدانهن  
اُماڻي ڇڏيو آ.

## وساڙي نه چڏجو (ادل سوهر) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

اوهان جي خوشيءَ لئ  
۽ هن دوستيءَ لئ  
اسان دردُ پنهنجو  
ته چاڻي چڏيو آ.

ڪي پيار پريا جُملا  
ڪجهه سُنڀا ۽ واعد  
هِنَ بند لفافي ۾  
تولاءِ اُمائيان ٿو.

ڪي زخمي ٿيل جذبا  
ڪجهه لفظن ۾ سُڌڪا  
هِنَ بند لفافي ۾  
تولاءِ اُمائيان ٿو.

تو سنگِ هُئا سرجيا  
سي گيتِ سڀني پنهنجا  
هِنَ بند لفافي ۾  
تولاءِ اُمائيان ٿو.

ٿيا ڌار آهن رستا  
سو ٿنهنجا ئي تحفا  
هِنَ بند لفافي ۾  
تولاءِ اُمائيان ٿو.

مينهن پڄاڻان  
پڪي اڏاڻا  
نديءَ ۾ تنها ناو هلايان  
تنهنجي خاطر ويٺي ڳايان.  
آءُ او راڻا!  
آءُ او راڻا!

ڪوئل جو آواز اڏامي  
ڄڻ ته هوا ۾ ويو اجهامي  
مند ڪيا هن  
ڪيڏا ماڻا  
آءُ او راڻا!

اوسيٽري جو اڏمو ڏيئي  
ننڊا اکين مان اڏري ويئي  
جذباتي پيا  
آهن ساڻا  
آءُ او راڻا!

ڳالهه اسان جي هاڻ ڪٿي مڃ  
هڪڙو ڀيرو هيئن چئي وڃ  
ٿيندا ناهن  
پيار پراڻا  
آءُ او راڻا!

مُنهنجي اکين جي هن البم ۾  
هڪڙي ئي تصوير رکيل آ  
تُنهنجي سا آهي

جيون مون کي ڊاهي ڇڏيو هو  
پيهر جا تعمير ٿيل آ  
تُنهنجي سا آهي.

ڪوري ڪاڳر جهڙي من تي  
جيڪا پي تحرير لکيل آ  
تُنهنجي سا آهي.

مُنهنجي سيني جي ساگر ۾  
پيار جي جيڪا وير اٿيل آ  
تُنهنجي سا آهي.

مونکي ملڻي ناهين تون  
پتر تي تقدير لکيل آ  
مُنهنجي سا آهي.

مون چيو هو گيت جو  
دائريءَ ۾ تو لکيو  
گيت سو مُرڪي پيو  
ڄڻ صلو مونکي مليو

خواب جيڪو مون ڏٺو  
ان ۾ جو چهرو هيو  
سو پرين تنهنجو هيو  
ڄڻ صلو مونکي مليو.

تو اچي مونکان پڇيو  
شاعري ڇو ٿا ڪيو  
مُرڪي مون توکي ڏٺو  
ڄڻ صلو مون کي مليو.

هٿ وڌائي تو چيو:  
”نالو هٿ پنهنجو لکو“  
مون الائي ڇا لکيو  
ڄڻ صلو مونکي مليو.

اڪيون ته آهن ڪڪريون  
جنهن سان به جڏهن ٽڪريون  
وسڪار ڪري وينديون  
دل ڌار ڪري وينديون.

جوپن آ سندن جل ٿل  
محفل ۾ ڪٿي ڪنهن پل  
سينگار ڪري وينديون  
دل ڌار ڪري وينديون.

هٿيار اٿن ڪيئي  
ڪُجهُ مرڪ ذرو ڏيئي  
جي وار ڪري وينديون  
دل ڌار ڪري وينديون.

ڪُجهُ پيار ڏيڻ بدران  
سهڪار ڪرڻ بدران  
نهڪار ڪري وينديون  
دل ڌار ڪري وينديون.

أنهيءَ کي ڏسي ڪو  
ته هُن کي سنپاري  
اونهارو سيارو  
ڪوئي شخص آهي  
جو پل پل ڏکي ٿو  
أنهيءَ کي ڏسي ڪو.

أنهيءَ کان پڇي ڪو  
سوين چنڊ تارا  
جو گهر ۾ سجائي  
اسان کان چو يادن  
جو ڏيئو ڪسي ٿو  
أنهيءَ کان پڇي ڪو.

أنهيءَ کي لکي ڪو  
ڏئي گهاو جيڪو  
وساري چڏي ٿو  
ڪڏهن حال دل جو  
نه پلجي پڇي ٿو  
أنهيءَ کي لکي ڪو.

## وساڙي نه ڇڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

اُنهيءَ کي چوي ڪو  
چو آهي ائين ٿيو  
جو گذري تو پرسان  
ته چالاءِ مون ڏانهن  
نه ڀلجي ڏسي تو  
اُنهيءَ کي چوي تو.

وساړي نه چډجو (اډه سومرو) موکلیندږ: عبداللطيف انصاري سکر

تراخيلى

E-MAIL: [abdullateefansari@yahoo.com](mailto:abdullateefansari@yahoo.com)  
[abdul.lateef\\_ansari@hotmail.com](mailto:abdul.lateef_ansari@hotmail.com)

ٿون به هاڻي سُومرا سوچڻُ ڇڏي ڏي  
ذهن تي ويچار هي پنهنجا پرايا  
ٿوري ڏک تي ايترو تڙپڻُ ڇڏي ڏي  
ٿون به هاڻي سُومرا سوچڻُ ڇڏي ڏي

ڇانهن ۾ دانشوري ٻوڙڻُ ڇڏي ڏي  
هوٽلن ۾ بحث هي آهن آجايا  
ٿون به هاڻي سُومرا سوچڻُ ڇڏي ڏي  
ذهن تي ويچار هي پنهنجا پرايا.

## وساڙي نه ڇڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

ڪاظمي! تهنجا ڪبوٽر ويا اڏامي  
پر غزل تنهنجا اڃا اڏرن پيا  
تنهنجو ڏيئو به ويو آخر اجهامي  
ڪاظمي! تهنجا ڪبوٽر ويا اڏامي

زندگيءَ ۾ تون نه ڪئي ڪنهن جي سلامي  
خيال تنهنجا ڪين ٿا وسرن پيا  
ڪاظمي! تهنجا ڪبوٽر ويا اڏامي  
پر غزل تنهنجا اڃا اڏرن پيا.

\* ناصر ڪاظمي: اردو جو مشهور شاعر جنهن کي ڪبوٽر ڌارڻ جو ڏاڍو

شوق هوندو هو.

دردَ جو آواز هو اٽڪي پيو  
هڪَ ڏڪي بيمار راڳيءَ جي نڙيءَ ۾  
ڇڻُ ته ڪوئي رازُ هو اٽڪي پيو  
دردَ جو آواز هو اٽڪي پيو

آڱرين ۾ ساڙُ هو اٽڪي پيو  
بيوسيءَ جي بي رحم پوئين گهڙيءَ ۾  
دردَ جو آواز هو اٽڪي پيو  
هڪَ ڏڪي بيمار راڳيءَ جي نڙيءَ ۾.

ڪٿريءَ جي تصوير پئي هئي  
ميوزيم ٻاهران ڪچري ۾  
ڄڻ ڪنهن جي تقدير پئي هئي  
ڪٿريءَ جي تصوير پئي هئي

هن تي لکيل تحرير پئي هئي  
وڏي صاحب جي ڪمري ۾  
ڪٿريءَ جي تصوير پئي هئي  
ميوزيم ٻاهران ڪچري ۾

صليبن جا رستا اوھان ئي ڏيکاريا  
اوھان ئي ڏکي آھي دستار پاتي  
سچائيءَ جا لھجا اوھان ئي سيڪاريا  
صليبن جا رستا اوھان ئي ڏيکاريا

اھي ئي اوھان پنھنجي ڀر ۾ ويھاريا  
وطن سان ڪئي جن ويساھ گھاتي  
صليبن جا رستا اوھان ئي ڏيکاريا  
اوھان ئي ڏکي آھي دستار پاتي

هيَلَ به ڏاڍو مينهنُ پيو هو  
مسڪينن جا گهرَ ڊهي پيا  
ڪوبه انهن ڏي ڪينَ ويو هو  
هيَلَ به ڏاڍو مينهنُ پيو هو

هڪڙي ڪي تون ائين چيو هو:  
شُڪرُ ٿيو جو سرَ بچي پيا  
هيَلَ به ڏاڍو مينهنُ پيو هو  
مسڪينن جا گهرَ ڊهي پيا.

وساړي نه چډجو (اډه سومرو) موکلیندږ: عبداللطيف انصاري سکر

نشری نظر

E-MAIL: [abdullateefansari@yahoo.com](mailto:abdullateefansari@yahoo.com)  
[abdul.lateef\\_ansari@hotmail.com](mailto:abdul.lateef_ansari@hotmail.com)

## نئون ناچُ

مير عليمراد!

تو شڪار ڪيل شينهن جي ڪُن مان

تنبو جوڙائي

انگريز عملدار ڪي

تُحفي طور ڏنو هو.

اڄُ تنهنجي ديس ۾

ڪوبه شينهن بچيو ناهي

۽ گدڙ

انساني ڪُن مان

تيار ٿيل تنبوءَ ۾

انگريزي ڏن تي

نچي رهيا آهن.

## ترقي

ترتيء جا کروڙين انسان  
پيٽ سان پتر ٻڌي ٿا جيئن  
ء تون  
کروڙين ڊالر خرچ ڪري  
چنڊ تان  
پتر کڻي آيو آهين!

## دَپُ

سماجي وجود جي  
ڪلراني ميدان ۾  
دَپُ ڊپن جيان ڦٽي پيو آهي.  
ڪورنن ۾ دَپُ  
ڪُتب خانن ۾ دَپُ  
باغيچن ۾ دَپُ  
شاعر جي گيتن ۾ دَپُ  
محبوبن جي نينن ۾ دَپُ.  
هر خوشي دَپُ جي واچوڙي ۾  
وڪوڙيل آهي.  
تڏهن به  
مايوسيءَ جي مهمان سراءِ ۾  
ڪوبه مُسافر تڪيل ڪونهي.  
حوصلي جون آڱريون  
اميد جي اُگهاڙي جسم ۾ تُنبيل  
دَپُ جا ڪوڪا ڪيڏن ۾  
مصروف آهن.

## ورثو

اسان جي ڳوٺ جو هاري  
هاشم مري ويو.  
پن پُتن لاءِ ورثي ۾ چڏي ويو  
ڪورٽ ۾ هلندڙ چار ڪيس  
ٻه لک وڏيري جو  
۽ هڪ لک زرعِي بينڪ جو قرض  
۽ پنج نياڻيون ڪُنواريون.

## اُجايل قافلن جا مُسافر

اسين اُجايل قافلن جا مُسافر آهيون  
اسان جي اکين جا  
سيئي ڪارا ڪوهه سُڪي ويا آهن  
۽ رُج پاڳل هوا جي  
چير جي آواز کانسواءِ  
ڏور تائين  
ڪابه صدا ٻڌڻ ۾ نه ٿي اچي.  
نيري آسمان تي پورا باڏل  
بيوفا محبوب وانگر  
پري کان ڏسندا ڪلندا  
اڃان به پري هليا وڃن ٿا.  
پوءِ به اسان  
مايوسيءَ جي چادر ناهي پاتي  
جاڳيل اکين جي خوابن ۾  
آبشارن جا آواز اچن ٿا  
۽ اسان جي روشن اميدن جي خوشبو  
اسان کان اڳ ۾ ئي  
منزل تائين پهچي وڃي ٿي.

## مفت طبي ڪيمپ

چوهرڙ جماليءَ ۾ لڳايل  
مفت طبي ڪيمپ ۾  
ضلعي جو مشهور ماهر ڊاڪٽر  
هر مريض کي مٿاڇرو تپاسيندو  
وتيكَ علاج لاءِ  
پنهنجي پرائيويت ڪلينڪ جو  
اشتهاري ڪارڊ ڏيندو ٿي ويو.

## ڪراچيءَ جي تاڪَ منجهند جو هڪ عڪسَ

بڙَ جي پوڙهي تڪلَ وٺَ جي چانوَ ۾  
وڪتوريا گاڏيءَ ۾ ٻڌل  
گهوڙي جي ٻوٽَ تي  
گاهَ جو توپرو چڙهيل آهي.  
ڪوچوانَ وڪتوريا ۾ کونگهرا هڻي رهيو آهي.  
وٺَ وٽَ بکيو هيروئي  
اخبار ۾ ويڙهيل ڪبابَ ۽ مانيءَ کي  
ڄڻُ ڪسجي وڃڻَ جي ڊپَ کان  
تڪڙو تڪڙو گهي رهيو آهي.  
سندس پيسان بيمار زخمي ڪُتو  
زبان لڙڪائي سهڪي ٿو پيو.  
اُتي ئي بيٺل  
ميرنَ قاتل ڪپڙن سان  
پيرين اگهاڙي هڪ پارڙو  
مکين ورتل ڪُلفي چٽي رهيو آهي  
۽ اُتان گذرندڙ موٽرن کي  
پونڊو ڏئي رهيو آهي.

## دليون ۽ رانديڪا

سانوري!

تون ننڍپڻ ۾

ڪيئي رانديڪا ها توڙيا

هان وڏي ٿي وئي آهين تون!

دليون ٿي توڙين.

## تنهنجي شاديءَ واري ڏينهن تي لکيل هڪ نظم

نڪاح نامو  
پن وُجودن جي ميلاپ جو  
هڪُ ڪمزور سماجي معاهدو آهي  
۽ تنهنجو منهنجو پيارُ  
ڪنهن به مُعاهدي جو محتاجُ ناهي..  
تنهنجي جسم جُون سرحدون  
پُلُ ڪيرُ به فتح ڪري  
پر تنهنجي دل جي قلعي تي  
مُنهنجي ئي پيار جو جهنڊو  
پيو ڦڙڪندو  
۽ تنهنجي رُوح جا رستا  
سڌائين مون لئه پيا واجهائيندا.  
تون جڏهن گلن پيسان ويهندين  
ته انهن مان  
منهنجي مُحبت جي سُرهاڻِ  
محسوس ڪندين  
تُون جڏهن به آڙسيءَ آڏو ايندين  
ته اُن ۾ مون کي ئي پسندن  
پوءِ تُون ڪيئن چوين ٿي ته  
مان توکان ڌار هوندس!

## برفباري

تُنهنجي اکين جي  
چَـشمن ڏانهن  
ڊوڙندي ڊوڙندي  
مُنهنجي چاهتن جا اُجايل هرڻ  
حياتيءَ جي بيابان ۾  
هان تڪجي پيا آهن.  
ان کان اڳ جو  
جذبا آپگهاتِ ڪن  
۽ حسرتون هيروشيما بڻجن  
پرندڙ جبل جهڙي  
پنهنجي پيار جي برفباري  
ڪري ڇڏي.

## زينب مارڪيت ۾ رکيل گج

بيواھ ٻيڙي عورت جي

هٿن جو

هزارن ميلن جو سفر

اوجاڳا ۽ ٿڪ

يادون ۽ لڙڪ

انهيءَ گج ۾ سمايل آهن.

## هڪ نينڙي ڪتا

منهنجي دوست جو شمار هاڻ  
شهر جي ارب پتين ۾ ٿئي ٿو.  
جڏهن هو ڪنگلو هوندو هو ته  
اسان ڏيهاري ملندا هئاسين  
ريستورنٽ ۾ چانهه تي ڪچهريون  
مهيني ۾ امريڪن سسٽم تي  
هڪ اڌ ڊنر ڪندا هئاسين  
ڪيڏو نه خوش لڳندا هئاسين.  
ڪجهه عرصي کانپوءِ  
هن ڪافي ملڪيت گڏ ڪئي  
۽ مون خواب ۽ شعر جمع ڪيا.  
هاڻ هو شهر جي معزز ماڻهن سان ملندو آهي  
۽ انهن جون دعوتون ڪندو آهي  
ڪڏهن ڪڏهن پنهنجي مهانگي ڪار جي  
شيشن مان نظر ايندو آهي  
منهنجي گهر جو دس هن کي ياد ناهي  
منهنجن دوستن کي چونڊو آهي ته  
مون شاعريءَ لاءِ پنهنجي زندگي اجايو وڃائي ڇڏي  
۽ مان پنهنجي دل کي ڊلاسو ڏيندو آهيان ته  
هن جو گڏ ڪيل پئسو  
هن وقت به هن جو ناهي  
جڏهن ته منهنجا خواب ۽ شعر  
مون کان پوءِ به منهنجا رهندا.

## تون ادوري نه آهين

(ڪشور ناهيد جي نالي)

تنهنجي خواب جو چنڊُ  
پورو نه سهي  
تون ادوري نه آهين.

تو خودڪشي نه ڪئي  
پر شاعري ڪئي  
۽ اجهامندڙ زندگيءَ کي  
نئين روشني ڏني.  
تو تخليق جي درد سان  
پنهنجي نئل وجود کي جوڙي  
پنهنجي ذات جي تڪميل ڪئي آهي  
تون ادوري نه آهين.

سمنڊ جي اڪيلائي  
ساحل جو ڏکُ  
۽ بيڙين جي بيچيني  
تنهنجي رُوح جو حصو آهن  
تون ادوري نه آهين.

تنهنجو ڪتابُ  
ڪپاڙيءَ جي دوڪان تي  
پلي اڌ قيمت تي وڪامندو هجي  
پر تنهنجا لفظ

## وساڙي نه ڇڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

پورو سچُ چون ٿا.  
تون اڌوري نه آهين.

”خاڪَ ۽ خُوابَ“ جي وچ ۾  
بينل عورت جي هٿن ۾  
هڪ نقشو آهي  
جنهن ۾ هڪ رستو آهي  
جيڪو سچل سرمست جي شهر  
درازن ڏانهن وڃي  
انالحق جي سنگ ميل وٽ رُڪجي ٿو  
۽ اُتان پنهنجي تخليق جو سفرُ  
شروع ٿئي ٿو  
تُون اڌوري نه آهين.

(”آجاؤ آفريڪا“ جي مُهڙ ۾ ڪشور ناهيد پاڻ بابت لکيو هو، اڌوري زال،  
اڌوري ماءُ، اڌوري ملازمت پيشه ۽ اڌوري ليڪڪا.)

**E-MAIL:** [abdullateefansari@yahoo.com](mailto:abdullateefansari@yahoo.com)  
[abdul.lateef\\_ansari@hotmail.com](mailto:abdul.lateef_ansari@hotmail.com)

## مائرون فقط روئڻ لاءِ هونديون آهن.

درد جي ڳوٺ جون شامون  
اداس هونديون آهن.  
راتيون خوف جو استعارو آهن  
۽ انهن راتين ۾  
لوليون ٻڌائڻ واريون مائرون  
هاڻي ڪونه بچيون آهن  
پارڙا روئي روئي  
پاڻ ئي سمهي پون ٿا.  
سج پوڙهو ٿي ويو آهي  
دير سان پهچي ٿو.  
پارڻن تي اس جو اثر ناهي ٿيندو.  
تيز اس ۾  
ڪهاڙين جي اُڇ وڌي وڃي ٿي.  
۽ قتل لاءِ هڪ الزام ضروري آهي  
سڀني الزام انڌا هوندا آهن.  
مخالف ڪمزور آهي  
ته غيرت جو جذبو وڌيڪ اُڀري ٿو.  
مائرون فقط روئڻ لاءِ هونديون آهن  
پن ڪاريءَ جي لاش تي  
روئڻ ۽ گل رکڻ جي اجازت ناهي.  
سردار جو سر  
دار لاءِ منع ٿيل آهي.

## وساڙي نه ڇڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

سردار جي وات ۾  
ڏپ ناهي ٿيندي  
پيرن ۾ پتڪا  
هن کي وٺندا آهن.  
قداور وٺن جون منديون  
وڌيون ويون آهن.  
ڳوٺ ۾ چانو مهانگي ٿي وئي آهي.  
منهنجي پٽ کي خط لکو  
ته جرگي ٿيڻ تائين ڳوٺ نه اچي.

## اسان آسمانَ جو رنگَ تبديل ڪرڻَ تا چاهيون

کين چئو ته  
يڪسانيت اسان کي نه ٿي وڻي  
اسان آسمانَ جو رنگَ  
تبديل ڪرڻَ تا چاهيون.

کين مشورو ڏيو ته  
بارود ۽ هٿيار نه رکن  
باهه لڳندي  
۽ فائبرگيڊ جو خرچ وڌندو

کين ٻڌايو ته  
عوامي مُظاهرن ۾  
هنيل قاتل پُراڻا نعرا  
اجلاسن ۾ ڪيل  
پاروٽيون تقريرون  
۽ گونگيون قراردادون  
اسان لاءِ  
ڪا معنيٰ نٿيون رکن.

کين سمجهايو ته  
معتبر شخصيتن جا پُٽلا ساڙڻ  
۽ عظيم مُلڪن خلاف ڳالهائڻ  
دهشتگردي آهي.

## وساڙي نه ڇڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

کين محسوس ڪرايو ته  
عالمي امن  
۽ انسانن جي تحفظ لاءِ  
دهشتگردن خلاف  
جنگ ضروري آهي.

کين دلا سو ڏيو ته  
هڪ ڏينهن سڀني کي مرڻو آهي.  
پر اسين ڪوشش ڪندا سين ته  
مرڻ وارن جو تعدادُ  
روئڻ وارن کان وڌي نه وڃي.

( آمريڪا جو عراق تي حملو : 2003 ع )

**E-MAIL:** [abdullateefansari@yahoo.com](mailto:abdullateefansari@yahoo.com)  
[abdul.lateef\\_ansari@hotmail.com](mailto:abdul.lateef_ansari@hotmail.com)

## تاريخ جي ٿاڻي ۾ ايف آءِ آر

ڪوبه نظم ڪٿان کان به شروع ٿي سگهي ٿو  
ڪاڳرتي ظاهر ٿيڻ کان پهريان  
نظم ڪٿي پناهه ورتي هئي، مون کي ڪابه خبر ڪانهي.  
پابندين جي سماج ۾  
ڪنهن جلاوطن آزاد نظم کي پناهه ڏيڻ به ڏوهه آهي.  
ڏوهن جي پنهنجي هڪ تاريخ آهي  
۽ سڀ کان وڌيڪ ڏوهه جنگين ۽ عدالتن ۾ ٿيا آهن.  
جنگين ۾ تلوارون چمڪنديون آهن، ڪتاب خانو جلندا آهن  
۽ عورتن جي بيحرمتي ٿيندي آهي.  
مان هڪ تاريخي نظم لکڻ ٿو چاهيان  
مان انهن گمنام انسانن جي باري ۾  
لکڻ ٿو چاهيان  
جيڪي جنگ ۾ ڪنهن جي به ڏر ڪونه هئا  
۽ بيگناهه ماري ويا.  
جن جي فصل کي ساڙيو ويو  
جن جي عورتن کي  
مال غنيمت وانگر ورهائيو ويو.  
انهن ڏوهن ۾ شامل،  
سڀني سڀهه سالارن ۽ جرنيلن خلاف  
مان تاريخ جي عدالت ۾  
مقدمو درج ڪرڻ چاهيان ٿو.  
منهنجو هي نظم تاريخ جي ٿاڻي ۾  
ايف آءِ آر طور رکيو وڃي.

وساړي نه چډجو (ادل سومرو) موکلیندږ: عبداللطيف انصاري سکر

فایون

E-MAIL: [abdullateefansari@yahoo.com](mailto:abdullateefansari@yahoo.com)  
[abdul.lateef\\_ansari@hotmail.com](mailto:abdul.lateef_ansari@hotmail.com)

پنهنجي ڌرتيءَ تي رهندي  
پوءِ به هي انسان  
ڇو ايڏو گهڙائڻ ٿا.

ڊنل اکين ۾ اڇڻ کان  
خوابن جا مهمان  
ڇو ايڏو گهڙائڻ ٿا.

طوفانن کان اڳ ۾ ئي  
گهر جا روشنڊان  
ڇو ايڏو گهڙائڻ ٿا.

گل ته آخر سُڪي وڃن ٿا  
ڪنڊن کان گلدان  
ڇو ايڏو گهڙائڻ ٿا.

سنڌُ ! تنهنجي نانءَ کان  
سرڪاري ايوان  
ڇو ايڏو گهڙائڻ ٿا.

چنڊُ ڪنهن جي چاهه ۾  
ڄڻُ چريو آ ٿي پيو.

منهنجو من هي هڪلو  
تنهنجي گهر جي راهه ۾  
ڄڻُ چريو آ ٿي پيو.

سوچُ سرگمُ ٿي ڪري  
ذهنُ ڪنهن آراهه ۾  
ڄڻُ چريو آ ٿي پيو.

هڪڙو سُڃاڻُ آدمي  
حالتن سان ٺاهه ۾  
ڄڻُ چريو آ ٿي پيو.

ديسُ پنهنجي ۾ امنُ  
نفرتنُ پيچُ ڊاهه ۾  
ڄڻُ چريو آ ٿي پيو.

ڪنهن کي ڳولين تو

مون کان وٺ ڀڃن ٿا.

ڏينهن ٻري تو چانو ۾

ويهن ٿو چو

مون کان وٺ ڀڃن ٿا.

چا تون اچين جهنگ ۾

ڀليو آن رستو

مون کان وٺ ڀڃن ٿا.

هيڏي ساري شهر ۾

ٽنهنجو ناهي ڪو

مون کان وٺ ڀڃن ٿا.

ڪڏهن روئندي گل کي

ڏٺو آهي تو

مون کان وٺ ڀڃن ٿا.

ماڻِ سڀئي ڪمري جون  
ڌريون ديوارون  
خاموشي ڳالهائي ٿي.

اکين ئي اکين ۾ آهن  
سوين ميارون  
خاموشي ڳالهائي ٿي.

ميوزيم ۾ اڌ رات جو  
جاڳن تلوارون  
خاموشي ڳالهائي ٿي.

سڀني منجهه پهڙ جي  
پوريل ڀڪارون  
خاموشي ڳالهائي ٿي.

ڦهليو تهنجي مُرڪ مان  
اهڙو اُجالو  
مُنهنجي نندَ ڦٽي وئي.

جڏهن وارن جو ڪيئ  
مُون تي جهڙالو  
مُنهنجي نندَ ڦٽي وئي.

پڙهيم شاهه لطيف جو  
سانجهي رسالو  
مُنهنجي نندَ ڦٽي وئي.

تُهَنجو لڪيل پئي سان  
ڏنم جي نالو  
مُنهنجي نندَ ڦٽي وئي.

اڌ راتِ جوجاڳي ڇو  
گيتن کي سڏين ويٺو  
هاڻي ته سُمهي پئُ تُون.

ڏين جا آ مجبوري  
چالاءِ جلين ويٺو  
هاڻي ته سُمهي پئُ تُون.

يادن جون دريون کولي  
تڙپين تو لڇين ويٺو  
هاڻي ته سُمهي پئُ تُون.

هن ڪانه ڏئي ورندي  
خط پوءِ به لکين ويٺو  
هاڻي ته سُمهي پئُ تُون.

اڪين ۾ اگر ٻاري  
تن من ۾ پڇين ويٺو  
هاڻي ته سُمهي پئُ تُون.

الائي ڪنهن جو هو  
هلندڙ لاريءَ مان  
هڪڙو گل ڪري پيو.

دردن جي طوفان ۾  
جوپن ٽاريءَ مان  
هڪڙو گل ڪري پيو.

مالهن مڙي نهاريو  
هن جي ڪايءَ مان  
هڪڙو گل ڪري پيو.

اڀريو شڪ اندر ۾  
پنهنجيءَ ياريءَ مان  
هڪڙو گل ڪري پيو.

آرسيءَ ۾ پاڻ کي  
ڏسندي ئي هوءَ چوڪري  
ٿي وئي حيران آهي.

پيرُ پيارَ جي شهرَ ۾  
رکندي ئي هوءَ چوڪري  
ٿي وئي حيران آهي.

پيارَ جي هڪ تيليءَ سان  
ڀرندي ئي هوءَ چوڪري  
ٿي وئي حيران آهي.

توسان پيارَ کيان تو  
ڀڙندي ئي هوءَ چوڪري  
ٿي وئي حيران آهي.

وچوڙي جي دردَ کي  
سهندي ئي هوءَ چوڪري  
ٿي وئي حيران آهي.

خواب نگر ۾ پري پري کان  
اڻپورا ڪيئي ارمان  
هت هوا ۾ لهرائن ٿا.

سورج هيٺان جهنڊن وانگي  
ڏامر رستي تي انسان  
هت هوا ۾ لهرائن ٿا.

ايئرپورٽ تي پنل اکين سان  
ويندي ويندي ڪي مهمان  
هت هوا ۾ لهرائن ٿا.

نالين آڏو جهوپن پيسان  
بيمارين جا سو شيطان  
هت هوا ۾ لهرائن ٿا.

فون تي مونسان ٿي ڳالهائي  
آهي پر هوءَ ڪير  
ويهي مان ويچار ڪيان ٿو.

منهنجي دل تي نقش ويا ٿي  
ڪنهن جا آهن پير  
ويهي مان ويچار ڪيان ٿو.

تنهنجي گهٽيءَ ۾ روز اچڻ جي  
ڇو ٿي آهي هير  
ويهي مان ويچار ڪيان ٿو.

دروازي تي گل پيا هن  
آيو آهي ڪير سوير  
ويهي مان ويچار ڪيان ٿو.

سکر وانگي آهيان مان  
تُون آن روهڙيءَ جان  
وڃ مڙيل آ پيار جي.

تُهنگي مُنهنجي دوستي  
آهي صدين کان  
وڃ مڙيل آ پيار جي.

پرين توکي پاڻ کان  
دور تُو سمجهان  
وڃ مڙيل آ پيار جي.

خواب اسان جا نسريا  
پنهني ڪندين تان  
وڃ مڙيل آ پيار جي.

## وساڙي نه ڇڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

مسجد ۾ سانجهيءَ جو  
تمڪي تو ڏيئو  
مٿان چنڊ ڏسي پيو.

مٿان اچي اڱڻ ۾  
پائين تون ليئو  
مٿان چنڊ ڏسي پيو.

اونداهيءَ جون چادرون  
اوڙهي تا جيئو  
مٿان چنڊ ڏسي پيو.

اڳيون اوتينديون اڃا  
پنڀين مان پيئو  
مٿان چنڊ ڏسي پيو.

چنڊُ بادل سان ائين  
ڄڻُ ڪي رُئل يار  
پئجي ويا پاڪرين.

پرسان ڏسي سانوري  
مُرڪي مينديءَ ڌار  
پئجي ويا پاڪرين.

سوڙهي گهٽي سڪَ جي  
پئي ڪُنهگار  
پئجي ويا پاڪرين.

وهائي سان، نندَ م  
وينگس تهنجا وار  
پئجي ويا پاڪرين.

وچوڙي جي ماڳ تي  
روئي ٿيندي ڌار  
پئجي ويا پاڪرين.

پڙهندي ناريءَ کي  
ننڍَ اچي وئي  
۽ ٻٽي پرندي رهي.

اونداهيءَ کي ڪيترا  
ڏوراڀا ڏيئي  
۽ ٻٽي پرندي رهي.

روشنيءَ جا جيترا  
سڙي ويا ڪيئي  
۽ ٻٽي پرندي رهي.

ڊائري ڏسندي اوچتو  
سڏڪن ۾ پيئي  
۽ ٻٽي پرندي رهي.

مُون لکيا تو لاءِ ها  
پر جڏهن توکي ڏٺائون  
گيت سڀ حيران ٿيا.

ٺنهنجي چپڻ تي اچي  
رنگ ڪو اهڙو وٺائون  
گيت سڀ حيران ٿيا.

شاهه جي وائيءَ سنديون  
سادڙيون پسندي اداون  
گيت سڀ حيران ٿيا.

عشق جي آواز تي  
رقص ۾ آيون هوائون  
گيت سڀ حيران ٿيا.

شهرُ سڄو شيشا  
پيرُ اگهاڙا پيار جا.

نفرتنُ جي لُڪَ ۾  
ڏامرُ جا رستا  
پيرُ اگهاڙا پيار جا.

ريئون هن سماجُ جون  
پٿرُ ۽ کنڊا  
پيرُ اگهاڙا پيار جا.

لهوءَ ۾ هر جاءِ تي  
رهيا رنگَ - رتا  
پيرُ اگهاڙا پيار جا.

حال ڪهڙا ٿئي پرين  
ڪيئن ٿي گذري زندگي  
ڪيرُ تو ڪنهن کان پڇي.

روڙ ٿيون دليون ٿن  
خواب ڪن ٿا خودڪشي  
ڪيرُ تو ڪنهن کان پڇي.

دشمنيءَ سان آ هجوم  
ڪيڏي تنها دوستي  
ڪيرُ تو ڪنهن کان پڇي.

ٿا پيا محبوب مُرڪن  
دل جي توڙي درسني  
ڪيرُ تو ڪنهن کان پڇي.

ڏس ڪسي محلات پيو  
جهوپڙين کان روشني  
ڪيرُ تو ڪنهن کان پڇي.

سڀ اڱر ٿري ويا هن  
اڄ منهنجي اندر جا  
ڪجهه گرمي ڏي مونکي.

تي ماڪ وڃي من تي  
ء برف سڀني جذبا  
ڪجهه گرمي ڏي مونکي.

جنهن آڳ هڻي آچي  
تون ساڳي ناهين ڇا  
ڪجهه گرمي ڏي مونکي.

هر درد ڄمي ويو آ  
تي سرد ويا سڌڪا  
ڪجهه گرمي ڏي مونکي.

مان پاهڻ تي نه پوان  
تون باجهه مون تي ڪر ڪا  
ڪجهه گرمي ڏي مونکي.

پرين واري گھاٽ تي  
شام جو ڏيئا جلائي  
ڪامڻيون ڪاڏي وڃون!

درسنيءَ جي دل اندر  
دلبريون پنهنجون سمائي  
ڪامڻيون ڪاڏي وڃون!

راڳ کي روشن ڪري  
روح جو رستو بڻائي  
ڪامڻيون ڪاڏي وڃون!

ڪير جون وڻيون ڀري  
پنهنجن اکين سان ورهائي  
ڪامڻيون ڪاڏي وڃون!

هر ڏسا ۾ لڙڪ آهن  
پوءِ به مان هن زندگيءَ ۾  
مُرگَ کي ڳوليان پيو.

ڪيترو پاڳل آهيان جو  
توبنا مان آرسِيءَ ۾  
مُرگَ کي ڳوليان پيو.

ڪيترن سالن کان مان  
ڳوٺ جي هن هر گهٽيءَ ۾  
مُرگَ کي ڳوليان پيو.

هُو ڏکي آهي ڪوي  
آءُ هن جي شاعريءَ ۾  
مُرگَ کي ڳوليان پيو.

مون کان گم آ ٿي وئي  
تُهنجي مُک جي چاندنيءَ ۾  
مُرگَ کي ڳوليان پيو.

ڳالهه وئي وسري جو مان  
درد ! تُهنجي دوستيءَ ۾  
مُرگَ کي ڳوليان پيو.

اجنبی ٿيندا وڃون ٿا  
روڙ ٿا توڙي ملون  
هيءَ به ڪهڙي دوستيءَ آ.

جا اندر ۾ پيئي سُڌڪي  
سا ٿا اوري سگهون  
هيءَ به ڪهڙي دوستيءَ آ.

اوپريون پاسن نگاهون  
اوچتو جي ٿا ڏسون  
هيءَ به ڪهڙي دوستيءَ آ.

ڏينهن ٿيا جو پيار جي  
لفظ لاءِ پيا ٿا سڪون  
هيءَ به ڪهڙي دوستيءَ آ.

دوستن جي گهر ڏي ويندي  
جي لڳن ڳوريون وڪون  
هيءَ به ڪهڙي دوستيءَ آ.

اڄ ته پنهنجي وس آ  
چاهي سڀاڻي  
الائي ڪهڙيون حالتون!

دهشتگردي ديس ۾  
اوچتو آئي  
الائي ڪهڙيون حالتون!

چڏيون جوين ڏينهن  
مرڪن ۾ ماڻي  
الائي ڪهڙيون حالتون!

ڏونالي ڪو دوست جي  
توتي ئي تائي  
الائي ڪهڙيون حالتون!

پرين! چڏ تون پنهنجا  
دڪ سڀئي چاڻي  
الائي ڪهڙيون حالتون!

ڇيڳري چولي چمي وئي  
پوپري ٽنهنجو بدن  
سمنڊ تي ايندي نه ڪر.

تنها ساحل تي ڏسي  
تو چوي توکي گگن  
سمنڊ تي ايندي نه ڪر.

هو رهيو ناهي هتي  
هن جو تون توڙي وڃن  
سمنڊ تي ايندي نه ڪر.

ريت ۾ سڀن جيان تون  
ڇڏ ڪري يادون دفن  
سمنڊ تي ايندي نه ڪر.

تو جي پگهر اُگهيو پرين!  
تسو پير ۾  
تي وئي سرهاڻ آ!

تنهنجي اچڻ سان منهنجي  
بوسائيل گهر ۾  
تي وئي سرهاڻ آ!

تو هنيا چوڻيءَ ۾ گل  
پر سڄي تر ۾  
تي وئي سرهاڻ آ!

پير تو جنهن تي اجاريا  
انهيءَ پتر ۾  
تي وئي سرهاڻ آ!

ڪراچيءَ جا ڏينھڙا  
۽ تڻھنجون مُرڪون  
ڪيئن ٿيون وسري سگھن.

دوستن جو گھاو تي  
لُونُ جُونُ پُرڪون  
ڪيئن ٿيون وسري سگھن.

تڻھنجي آڏو ”صاحب“ جُونُ  
بي سبب چڙهون  
ڪيئن ٿيون وسري سگھن.

لُنڊي واري شرت تي  
اڪين جُونُ توڪون  
ڪيئن ٿيون وسري سگھن.

جن تي بُوٽ گسي ويا  
دُونھائيل سَـڙڪون  
ڪيئن ٿيون وسري سگھن.

اُچ به منهنجي مَن تي  
ڳاڻي ٿي مـيران  
تُون ئي سا آهين.

سڳا مُنهنجي ساهه جا  
جُڙيا هن جنهن سان  
تُون ئي سا آهين.

اُپري اچان آءُ تو  
جنهن جي چهري مان  
تُون ئي سا آهين.

لفظ هڪڙو جنهن اڳيان  
ڪُچي ڪين سگهان  
تُون ئي سا آهين.

## وساڙي نه ڇڏجو (ادل سوھرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

سائرن ايمبولينس جا  
رُڳو ٿا وڃن  
شهر مٿان خاموشي آ.

ڪارا پاڇا ڊپ جا  
گهٽين منجهه گهمن  
شهر مٿان خاموشي آ.

ڪرفيوءَ ۾ سُڪون سان  
رستا نندون ڪن  
شهر مٿان خاموشي آ.

چنبيليءَ جي ٻوٽي مان  
هاڻي بم ڦٽن  
شهر مٿان خاموشي آ.

مُونجها ماڻهو موت جو  
پرينءَ جان ڀڃن  
شهر مٿان خاموشي آ.

ڏک ڀسي ڌرتيءَ جا  
تارا ٿا سُڌڪن  
شهر مٿان خاموشي آ.

ماضيءَ جا ڪيئي  
\*لڪي ڌرتي  
گيت لکيل آهن.

پيڙين جا ڳاتل  
لهر لهر تي  
گيت لکيل آهن.

بيوهه - لڙڪن جا  
ڪچي گهر تي  
گيت لکيل آهن.

باهه چيا ها جي  
اگر اڳرتي  
گيت لکيل آهن.

پگهر پورهئي جا  
هاريءَ هرتي  
گيت لکيل آهن.

\*لڪي در - شڪارپور

ٽنهنجي اماڻيل ڪارڊ ۾  
لکيل ڇا به هيو  
منهنجو من مَرڪيو.

دروازي جي اوڻ مان  
اکين ڪجهه چيو  
منهنجو من مَرڪيو.

منهنجو شعري ڪتاب تو  
مون کان اچي گهريو  
منهنجو من مَرڪيو.

اڏري ڪنڀ هو ٽنهنجي  
وارن ۾ اٽڪيو  
منهنجو من مَرڪيو.

گل چمي هو تو جڏهن  
مون ڏي ڪو اچيو  
منهنجو من مَرڪيو.

ٿر ۾ توهر جان  
پنهجي جيون مان  
درد ته کٽا ناهن.

پرين تنهنجي چانو ۾  
اءِ ته مان مرڪان  
درد ته کٽا ناهن.

پنهجي هن سماج ۾  
يونگين جي پرسان  
درد ته کٽا ناهن.

چالءِ مان مايوس ٿي  
وڪ وڪ ٿي ويڃان  
درد ته کٽا ناهن.

توري ڏي تون روشني  
اونده سان اٽڪان  
درد ته کٽا ناهن.

شهرَ جو دارالآمانُ  
۽ هو هيسيلَ چوڪري  
ڏينهنَ تي ويٺي ڳڻي.

تُهْمَتُون تمغا ڪري جا  
چاهه ۾ ٿي آ ڇري  
ڏينهنَ تي ويٺي ڳڻي.

سالَ ٿيا هنَ کي وٺي  
هو اڃان کولي ڌري  
ڏينهنَ تي ويٺي ڳڻي.

پائرنَ جي سوچَ آهي  
”باهه ويندي ڀري“  
ڏينهنَ تي ويٺي ڳڻي.

خودڪشي ويساهه جي  
ذهنَ تي آيسَ ٿري  
ڏينهنَ تي ويٺي ڳڻي.

تُنهنجي سيند ڀرين!  
پيار ڏي ويندڙ ڪو  
رستو ڇڻُ آهي.

تُنهنجي مُنهنجي دل ڏي  
ساڳيو سمجهان ٿو  
رستو ڇڻُ آهي.

ائين لڳي ٿو مونکي  
بدليو مونڪا ٿو  
رستو ڇڻُ آهي.

جنهن تان گذرين ٿون  
روشنيءَ جو سو  
رستو ڇڻُ آهي.

زندگيءَ جو تو سوا  
مون لئه ٿيو اوکو  
رستو ڇڻُ آهي.

## وساڙي نه ڇڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

آدرشي! تون اندر مان  
پنهنجو سڄُ اُڀار  
گهڙو ڪنهن تي ڀروسو.

اُڏري پئي اکين جي  
جوڀن مٿان جھار  
گهڙو ڪنهن تي ڀروسو.

سهارن جي ڳولا ۾  
وڪَ هلڪي ڌار  
گهڙو ڪنهن تي ڀروسو.

اُجرن چهرن کي ڏسي  
پيارُ نه پنهنجو وار  
گهڙو ڪنهن تي ڀروسو.

ڌنڌلي جيون درسني  
اُٿي پاڻُ اُڃار  
گهڙو ڪنهن تي ڀروسو.

ان گئا تون جنڊ ۾  
پيهي وقت گذار  
گهڙو ڪنهن تي ڀروسو.

## وساڙي نه چڏجو (ادل سو مڙو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

ڏور اڃان چيلهار  
جپ وڃي ٿي ڊوڙندي.

رستي ۾ بيھڻ کان  
چڻ ته ڪري انڪار  
جپ وڃي ٿي ڊوڙندي.

ڏسندو ئي رهجي ويو  
پڪي پيسان ٻار  
جپ وڃي ٿي ڊوڙندي.

صادق سان سفر ۾  
سُريلو فنڪار  
جپ وڃي ٿي ڊوڙندي.

سهڪي سڄ ڪري پيو  
اونڌاهو اويار  
جپ وڃي ٿي ڊوڙندي.

\*صادق فقير - ٿر جو مشهور نوجوان راڳي، جيڪو مٺيءَ کان چيلهار سفر ۾  
گڏ هو.

منهنجي قدمن جا پرين!  
ڪيئي لڪَ نشانَ  
تنهنجي گهر جي رستي ۾.

ڏيئي جهڙي زندگي  
جاڳن ٿا ٽوڦانَ  
تنهنجي گهر جي رستي ۾.

سارا خوابَ رُلي ويا  
وڪريا سڀُ ارمانَ  
تنهنجي گهر جي رستي ۾.

تو لئه آندل سوکڙي  
پورَ ٿيا گلدانَ  
تنهنجي گهر جي رستي ۾.

جيڪي تو مونسان ڪيا  
مرڪن ٿا احسانَ  
تنهنجي گهر جي رستي ۾.

ڇڻُ ته پنهنجي خوابَ وانگر  
هو بهو مونکي لڳي  
راتِ مون روهڙي ڏني.

ڇوڪريءَ جي وارثن ۾  
ڇڻُ ته ڪا سُهڻي سڳي  
راتِ مون روهڙي ڏني.

ساهه ۾ ڪاڻي ستار  
سار ۾ ڪنهن جي وڳي  
راتِ مون روهڙي ڏني.

هرڻيءَ جهڙي دل منهنجي  
وئي هتن مان پئي پڳي  
راتِ مون روهڙي ڏني.

## وساڙي نه ڇڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

نفرتن جي شهر ۾  
پيار - پاڇو دوستو  
مُون سان گڏ هلي پيو.

ڇو انڌيرن کان بچان  
سُونهن تنهنجو سوجهرو  
مُون سان گڏ هلي پيو.

سڀ خوشيون ٽڪجي پيون  
درد هائي هيڪلو  
مُون سان گڏ هلي پيو.

تون پلي سج تاءَ ڪر  
هي وٺن جو چانورو  
مُون سان گڏ هلي پيو.

وحشتن جي وات تي  
اڃان به تورو ماڻهپو  
مُون سان گڏ هلي پيو.

گيت گونجن تا پيا  
شاعرن جو قافلو  
مون سان گڏ هلي پيو.

واٽ ساري زلزلو  
پوءِ به منهنجو حوصلو  
مون سان گڏ هلي پيو.  
پکين آ پريات جو  
گيت ورجايو  
تون به جاڳي پئ ڪئي.

سونهن تنهنجي گهر جو  
در آ ڪرڪايو  
تون به جاڳي پئ ڪئي.

سمند سُمهي ئي ڪين تو  
پيڙين ٻڌايو  
تون به جاڳي پئ ڪئي.

هڪڙي جهوتي واءِ جي  
جبل جاڳايو  
تون به جاڳي پئ ڪئي.

خواب ريڙهي تي رڪي  
روز تو وڪڻان پيو.

ڪين تو ڪو اکهه پڇي  
پيار جا پالي پڪي  
روز تو وڪڻان پيو.

زندگي چاچا گهري تي  
گيت پنهنجا اي سڪي!  
روز تو وڪڻان پيو.

درد جي لذت آ ڪيئن  
تون به تورو ڏس چڪي  
روز تو وڪڻان پيو.

## وساري نه چڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

مُرڪنڌڙ پيارا مُسافر  
چار ڏينهن ترسي لڏي  
تُون هليو وئين اوچتو.

روئي راتين جو اُٿي  
ڪوئي تو توکي سڏي  
تُون هليو وئين اوچتو.

ريشمي راهون وٺي  
خواب هت سارا چڏي  
تُون هليو وئين اوچتو.

دردُ جو سڀني دلين ۾  
ڳوٺُ هڪڙو نئون اڏي  
تُون هليو وئين اوچتو.

لڙڪ ها تنهنجو وچوڙو  
گل ها تنهنجي تڏي  
تُون هليو وئين اوچتو.

\*مشهور ڪهاڻيڪار ۽ پياري دوست رفيق سومري جي نوجوان پُٽ نديم  
سومري جي وفات تي لکيل.

## وساري نه چڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

جا پرينءَ جي لوءِ مان  
ديس ۾ گونجي هئي  
سا صدا کاڌي وئي.

جهومندا ها سڀ گلاب  
۽ کجين سمجهي هئي  
سا صدا کاڌي وئي.

درد لئه ڪوئي دلاسو  
پيار جي پونجي هئي  
سا صدا کاڌي وئي.

راڳ جي رستي کان جا  
ساه ۾ سهنجي هئي  
سا صدا کاڌي وئي.

هئي ته هڪڙي جي مگر  
تنهنجي ۽ منهنجي هئي  
سا صدا کاڌي وئي.

\*سرمد سنديءَ جي وچوڙي تي لکيل.

## وساڙي نه ڇڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

پوپتن جون محبتون  
۽ گلن سان دوستي  
شاعريءَ مونکي ڏني.

نانءُ منهنجو ڪونه هو  
شهرتن جي زندگي  
شاعريءَ مونکي ڏني.

ريج جون ويرانيون  
۽ بهارن جي چمي  
شاعريءَ مونکي ڏني.

نفرتن کان نفرتون  
روح ۾ هيءَ تازگي  
شاعريءَ مونکي ڏني.

پيار جون چاندوڪيون  
۽ ڏکن جي روشني  
شاعريءَ مونکي ڏني.

بکر مان ڏسان تو پيو  
سندوءَ جي اداسيءَ کي  
سڀ لڙڪَ سڪي ويا هن.

پاڻيءَ کان سوا پيڙي  
تنها پئي ٿي سڏڪي  
سڀ لڙڪَ سڪي ويا هن.

پيلو نه اهي ٻانڀڻ  
سادو به نه تو سمجھي  
سڀ لڙڪَ سڪي ويا هن.

هي گھاٽُ پرينءَ جو آ  
پر پاڻ اهي پرڻي  
سڀ لڙڪَ سڪي ويا هن.

چوليون نه اهي ٻوليون  
هينڙو تو پيو تڙپي  
سڀ لڙڪَ سڪي ويا هن.

ادل سومري بابت

مختلف

اديبين جا

رايا

ادل سومرو

نئين ٿهيءَ جو اهو شاعر آهي، جنهن فارسي ۽ اردو وزن کي لت هڻي، شعري روايات جا سمورا زنجير توڙي ڇڏيا آهن ۽ پنهنجو ترنم پنهنجي اندر جي آواز مان اُپاريو آهي. اڄڪلهه جديد شاعر پاڻ تي ڪو زنجير رکڻ نه ٿا چاهين. انهن جون اڪيون کليل ۽ پير آزاد آهن. ادل سومرو انهن مان برڪ شاعر آهي.

شيخ اياز

مُبارڪ آهي اُهو ڏينهن، جنهن ڏينهن ادل سومرو ڄائو، جنهن ڏينهن  
پٽائي ڄائو، جنهن ڏينهن سچل ڄائو. ادل اسان جي دؤر ۾ سنڌي شاعرن ۾  
تمام سٺو مقام هن وقت به رکي ٿو ۽ پڪ آهي ته اڳتي هلي ادبي تاريخ ۾  
به رکنديو.

**تنوير عباسي**

ادل سومري جي شاعريءَ جي مٿان جيڪڏهن نالو نه به لکيل هجي،  
تڏهن به مان سڃاڻي ويندس ته اها ادل سومري جي شاعري آهي.

**امداد حسيني**

ادل سومري جو ڪتابُ جڏهن مون ڏٺو ۽ غور سان پڙهيو ته مونکي لڳو ته هڪ نئون ۽ مُنفرد آواز آهي. تمام خوبصورت ۽ اوريجنل جذبن سان اسان جي آڏو آيو آهي ۽ اسين اُن کي پليڪار چئون ٿا. ان قسم جي شاعريءَ جو ٻين ٻولين ۾ ترجمو ٿيڻ کپي.

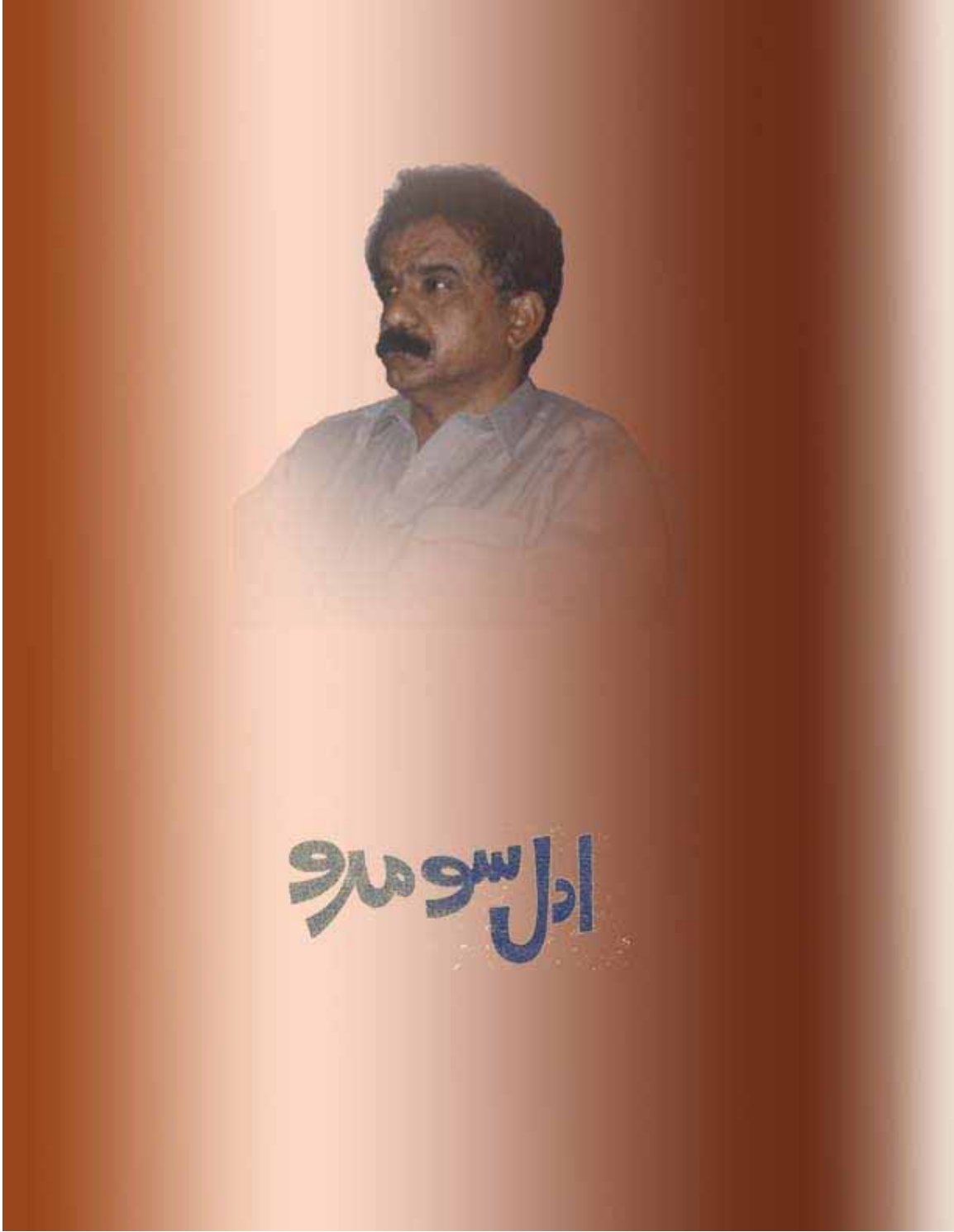
**فهميده رياض**

## وساڙي نه چڏجو (ادل سومرو) موڪليندڙ: عبداللطيف انصاري سکر

ادل سومري نه صرف پنهنجي همعصرن ۾ هڪ اعلى مقام رکي ٿو، پر پاڻ کان ڪيترن سينيئر شاعرن کان به فني، فڪري ۽ تخليقي طرح اڳتي نڪري، گوتا - ڪيتر ۾ چند جي صورت اختيار ڪري چڪو آهي.

تاج جويو

وساړي نه چډجو (ادل سومرو) موکلیندږ: عبداللطيف انصاري سکر



**E-MAIL:** [abdullateefansari@yahoo.com](mailto:abdullateefansari@yahoo.com)  
[abdul.lateef\\_ansari@hotmail.com](mailto:abdul.lateef_ansari@hotmail.com)